

DÁNIEL MÁRIA

festőművész grafikái

BUDAPEST

Z-füzetek/99

**Sorozatszerkesztő:
SIMOR ANDRÁS**

**Képszerkesztő:
DOMJÁN ISTVÁN**

**A még meglévő eredeti rajzok a szerzőtől
megvásárolhatóak**

© Dániel Mária

Letölthető:

[\[PDF formátumban \]](#) [\[EPUB formátumban \]](#)

Beharangozok

I. Tíz évvel ezelőtt

Mintegy előlegezve szentendrei kiállításom megnyitójára mondandóját, Molnár Bertalan festőművész-tanár ezt írta a tárlathoz készült meghívóban: „Az élet mostoha körülmények között is megtermékenyíti a művészetet. A mozgás örökös folytonosságában keresi a művész azokat a jelrendszereket, amelyekben megtalálja önmagát, a diszharmóniában az egyensúlyt. Végül megjelenik az individuum, az egyéni látásmód, a festői mikrovilág, illeszkedve a kultúra egyetemességéhez.

Dániel Mária festőművész kötődése a természet valóságához számtalan hazai és külföldi tárlatokon egyaránt beigazolódott. Mivel a festés mellett fő foglalkozása az írástudomány, az irodalom: magától érthetődő, hogy sokszor képekben gondolkodik. Grafikái között kiemelkedik az Éjszakai mélyrepülés 50 lapból és a Madárijesztő 16 lapból álló sorozata. A folklórban jól ismert páva-variációk elvont formában, stilizálva születtek. Talán a lapok mélyén Ady Endre, Kodály Zoltán szelleme húzódik meg a gyermekkor tudatalatti visszatükröződésében. Olajfestményeire, szénrel, pasztellel készített alkotásaira az élmények színgazdagsága a jellemző. Művészi teljesítményét fokozza a tiszta forrás követése, a témák intellektuális megközelítése és az örvendetes közérthetőség, amelyből optimizmusa sugárzik. A fények adják a remény egyenes vonalát, a hitet egy emberibb világ születésében.”

II. Vegyük magát a rajzot...

Ha valakire, akkor a képzőművészekre igencsak érvényes, hogy lelkük rezdüléseit – szűkebb, tágabb világunkról leszűrt vélekedéseiket – hivatásuk formanyelvén igyekeznek kifejezni. Gyakori hogy többféle szakmai, technikai megközelítésben is. Ugyanakkor nem megy ritkaságszámba részükről az elmélkedés sem a miérttekről és a hogyanokról. Vegyük ehhez magát a rajzot. A nagy zseni, Michelangelo – történetesen testnélkülinek nevezte a rajzot, olyannak, amely isteni eredetű. Más kiváló alkotók, s nem is kevesen, azt valják, hogyha szavakkal le lehetne írni egy rajz mibenlétét, akkor fölösleges volna a rajzolás.

Borsos Miklós, a néhány évvel ezelőtt elhunyt szobrászművész meggyőződéssel vallotta, hogy a rajz öntörvényű művészet: azt mondja el, amit másként nem lehet kifejezni.

Elgondolkodtató közelítések. S vallom én is, hogy a rajzon – miközben a munkához választott papírt – anyagot bejárja a tollat, ceruzát mozgató emberi kéz rajta marad mint kötőanyag az idő rezgő pillanata is. Talán ez az oka annak, hogy festőként gyakran népesíték be rajzlapokat is, hirtelen jött elszánásból, „nyakon ragadva“ a megjelenítésre vágyakozó témát.

III. Két hivatás tart fojtva és sarkall: az újságírás és a képzőművészet.

Utóbbi jegyében több mint 30 éve vagyok kiállító festő.

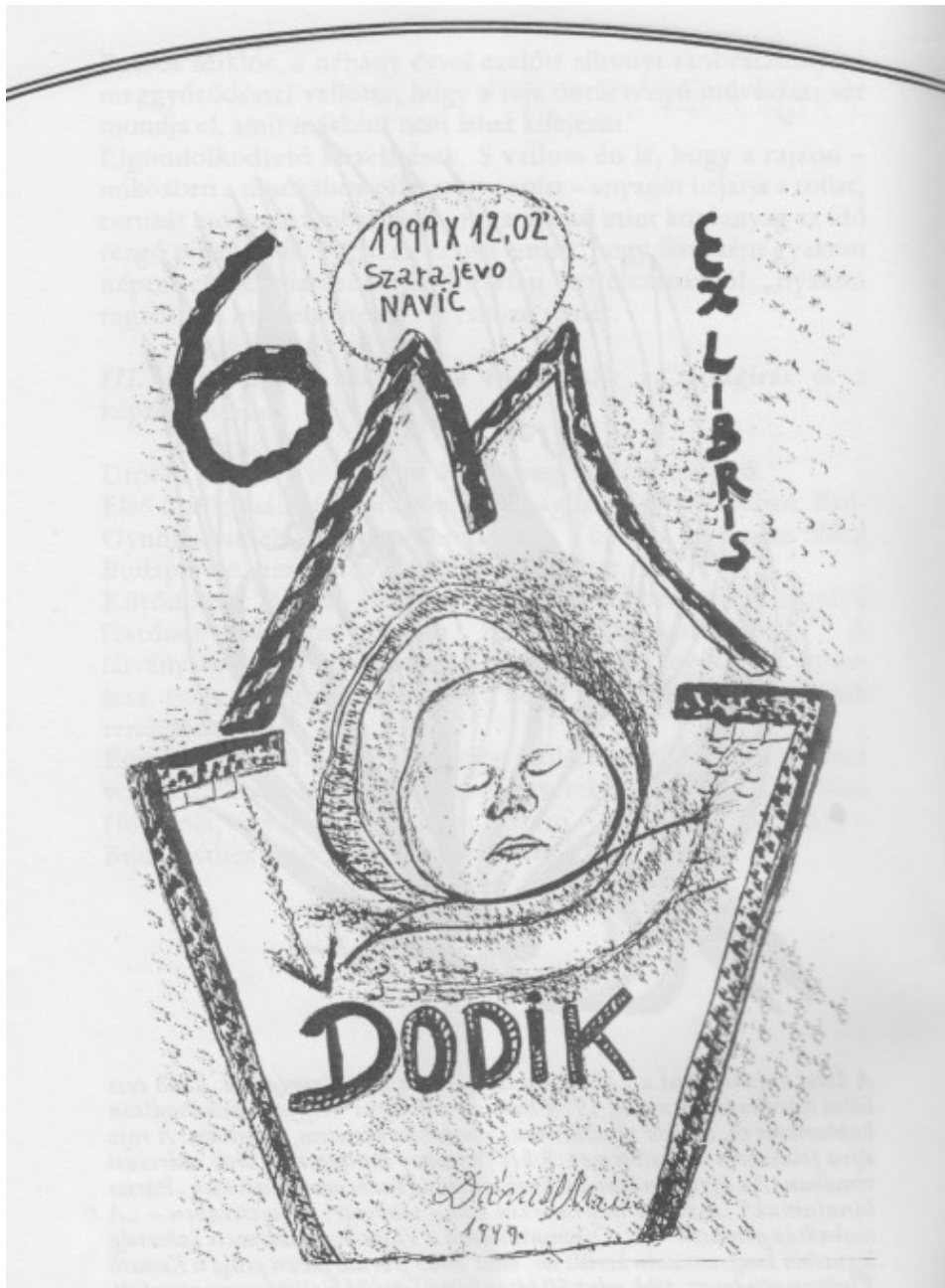
Első önálló kiállításaimra Németországban: Dortmundban, Bad-Oynhausenben, Bonnban került sor. További tárlataim főleg Budapesten, hazám fővárosában jöttek létre.

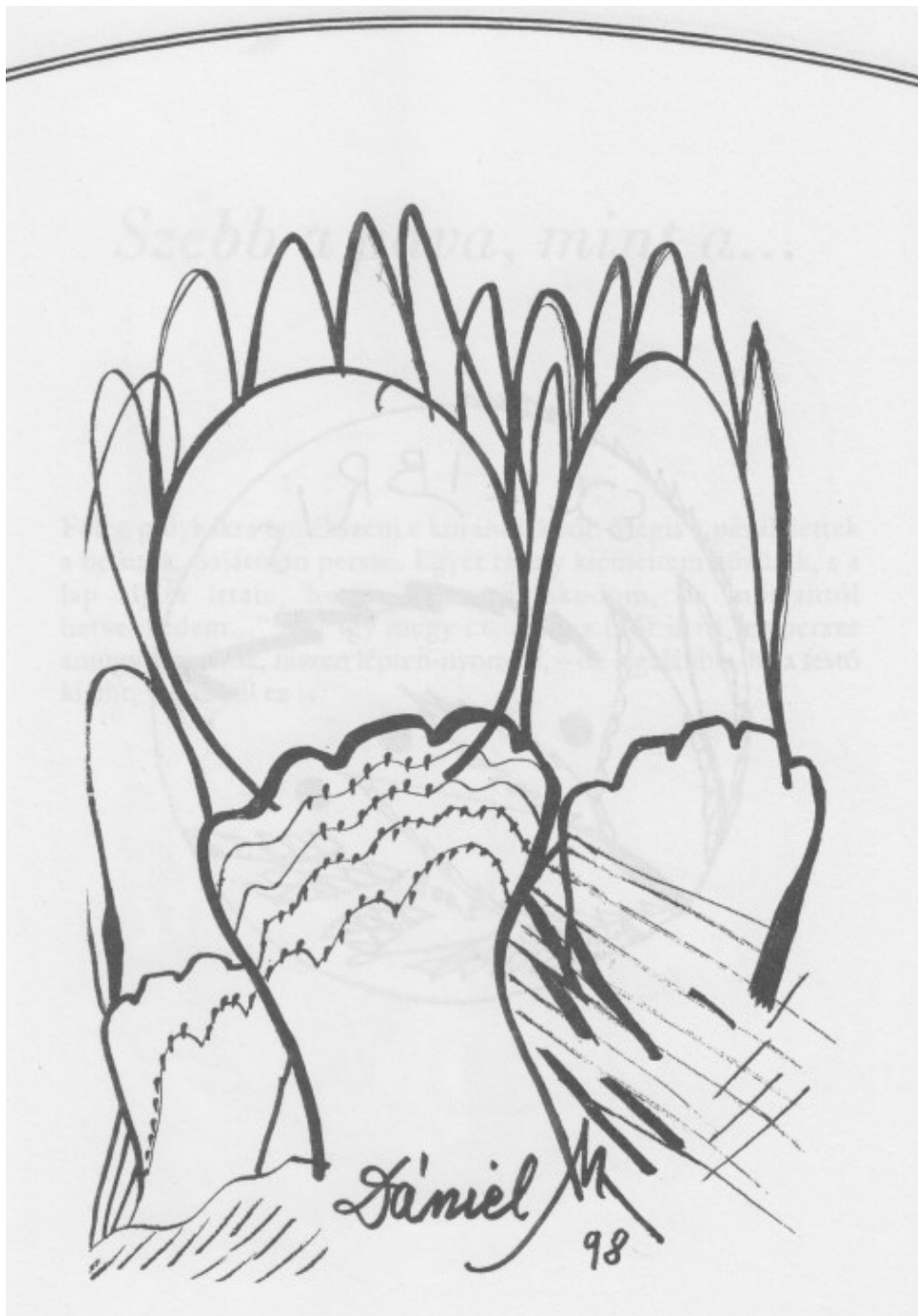
Kötődöm a tájhoz, a természethez. Ennyiben természetelvű festőnek tekintem magam. De már jócskán „átírok”. A látványábrázolást felváltotta nálam a láthatóvá tevés. Ami annyit tesz, hogy a tárgyi motívumok a belső mondandó kifejezésének rendelődnek alá.

Egyébként: 1932. február 29-én születtem és Debrecen város vonzáskörzetébe tartozó Tiszacsegén gyerekeskedtem. Java iskoláim (főiskola, egyetem) és felnőtt életem – családom, munkám – Budapesthez kötnek: itt vagyok honos.

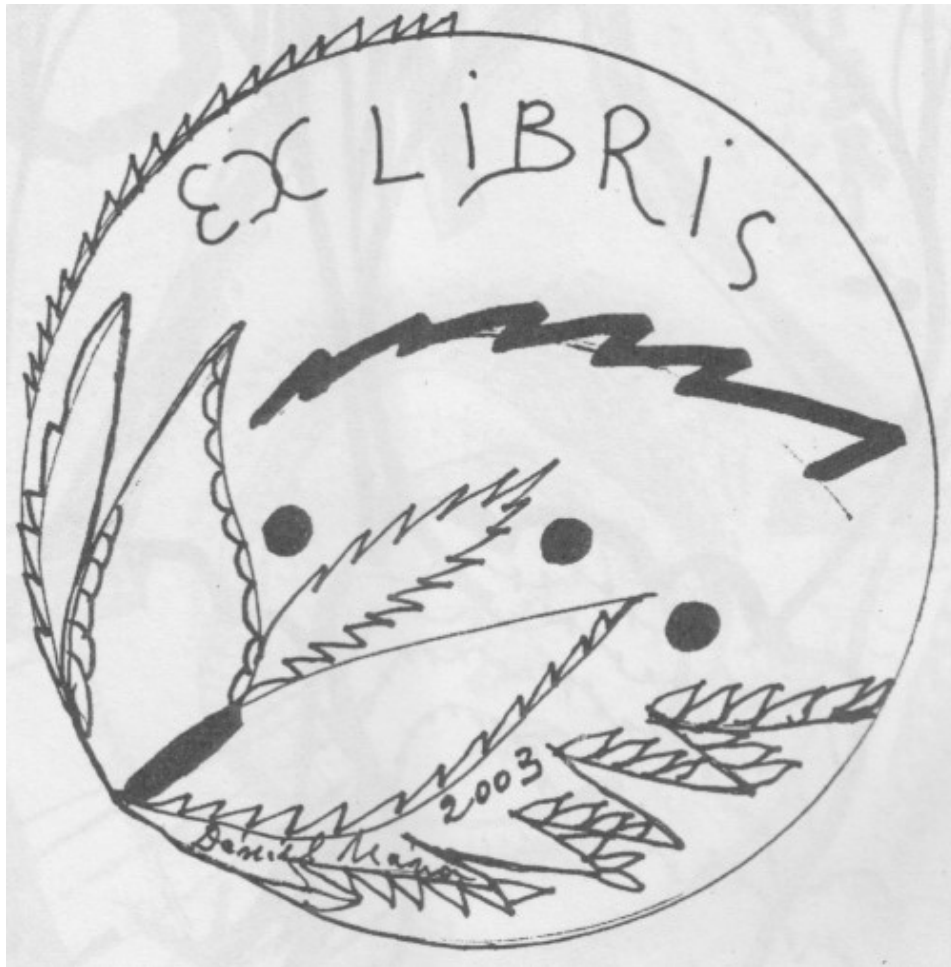

A kötet rajzai közül a „Márciusi Lángok” az egyik legrégebbi. Több éves kölni tanulmányút során, 1973-ban jött a világra. Negyedszázad múltán bukkantam rá, amikor régebbi munkáim között kerestem, kutattam. A rajz újra felajzotta képzeletemet. S két festmény született az örök márciusi témában. Az egyiket néhai dr. Farkas László tudós orvos elnevezte „Párizs lángjainak”. A másik nagyméretű kép – többszöri keresztségben – „A szabadság géniusza” lett. Ősbemutatójára a Vasas Szakszervezeti Szövetség legutóbbi kongresszusán került sor, most 2003februárjában pedig a Kossuth Klubban rendezett, több mint 50 képet felölelő önálló kiállításomon szerepelt, folyamatos nézettséggel.

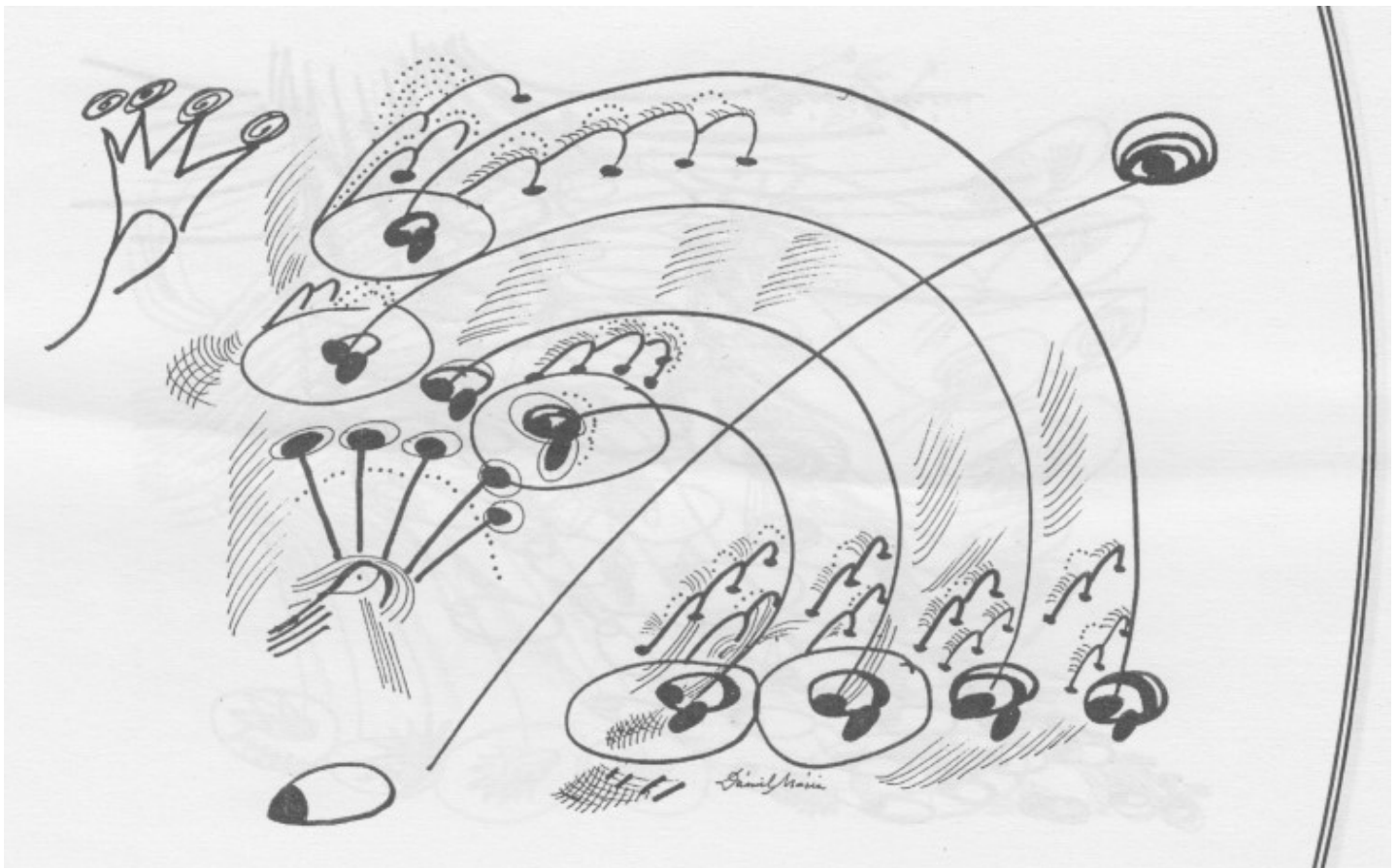
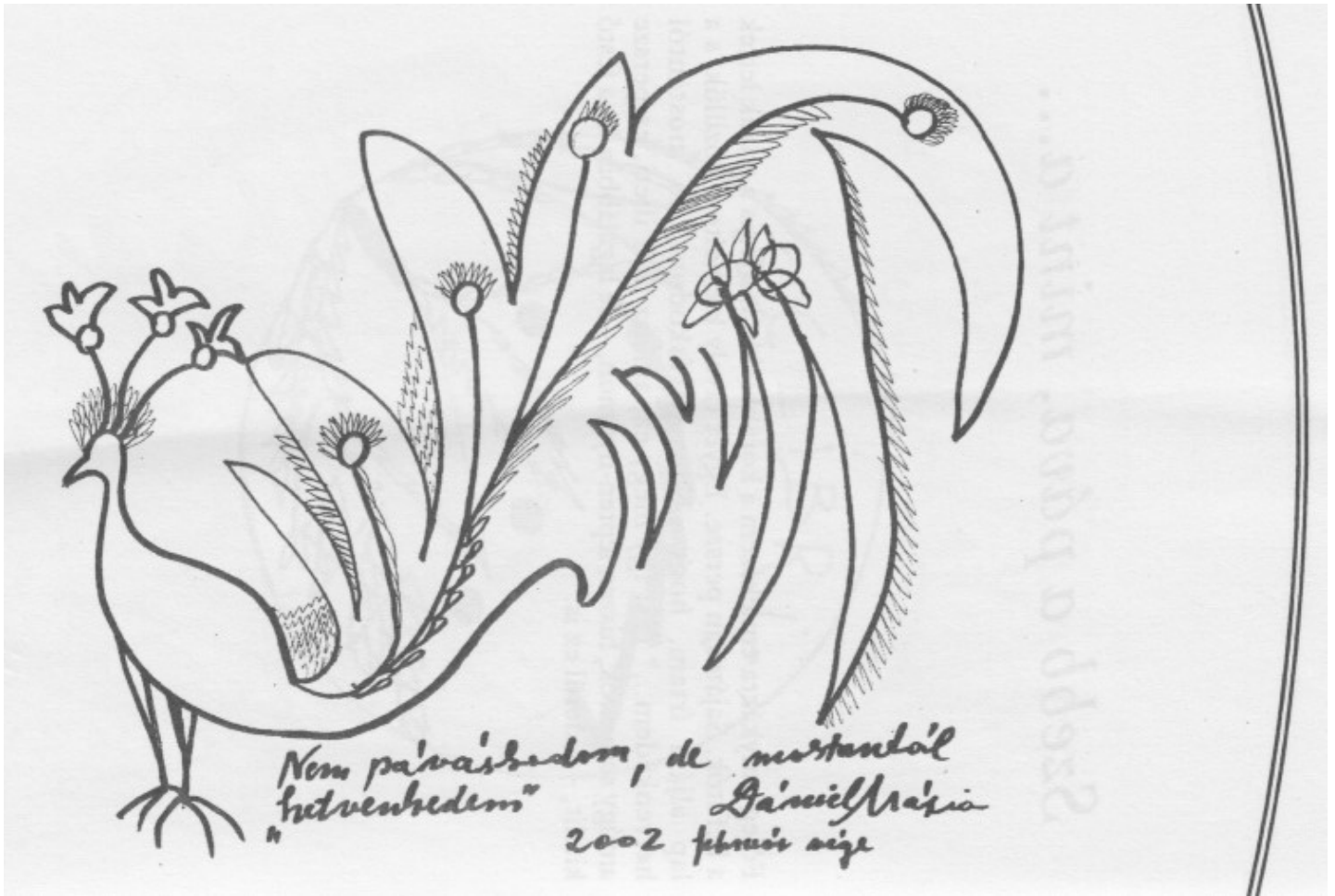

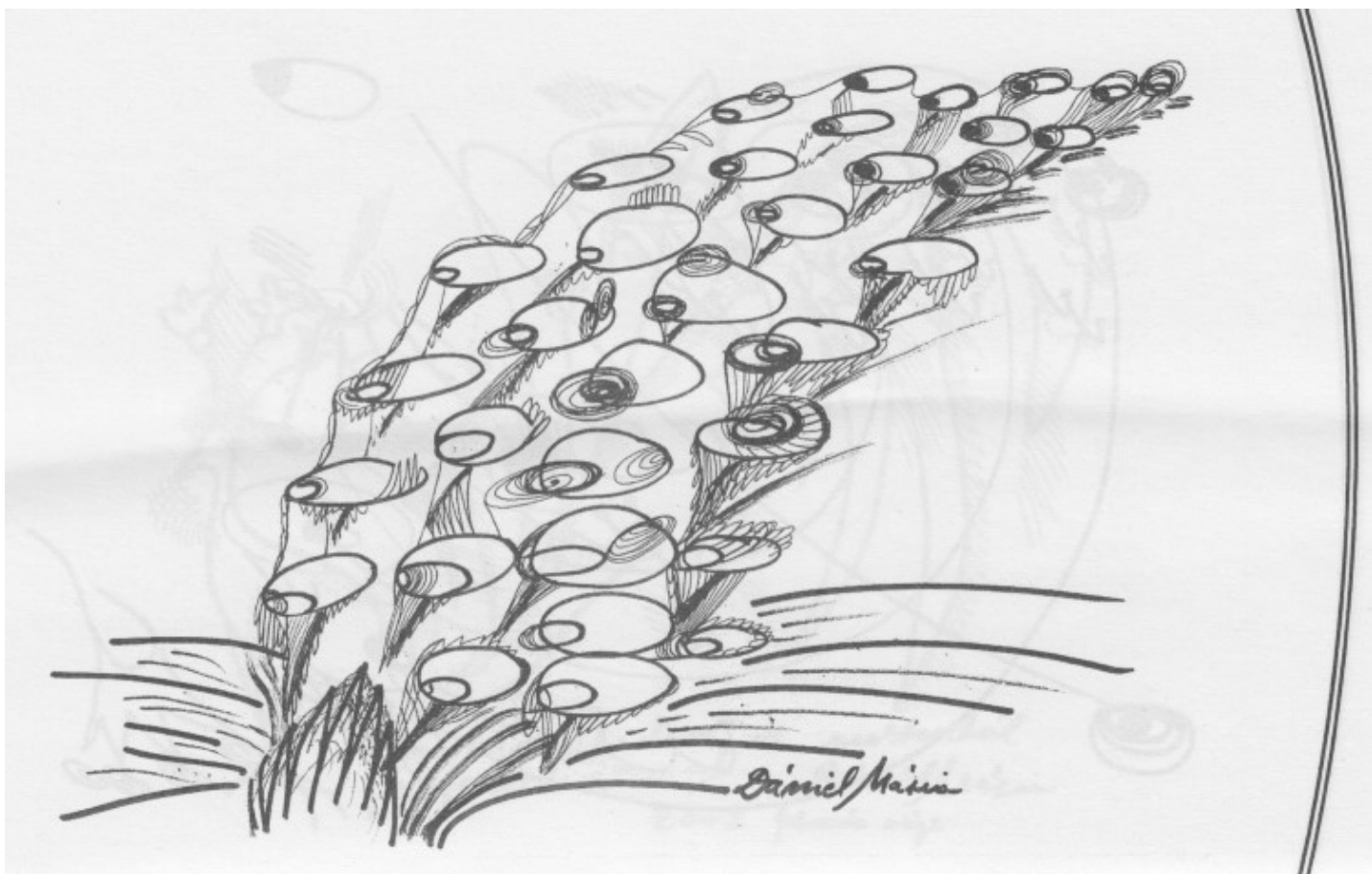
Együtt...

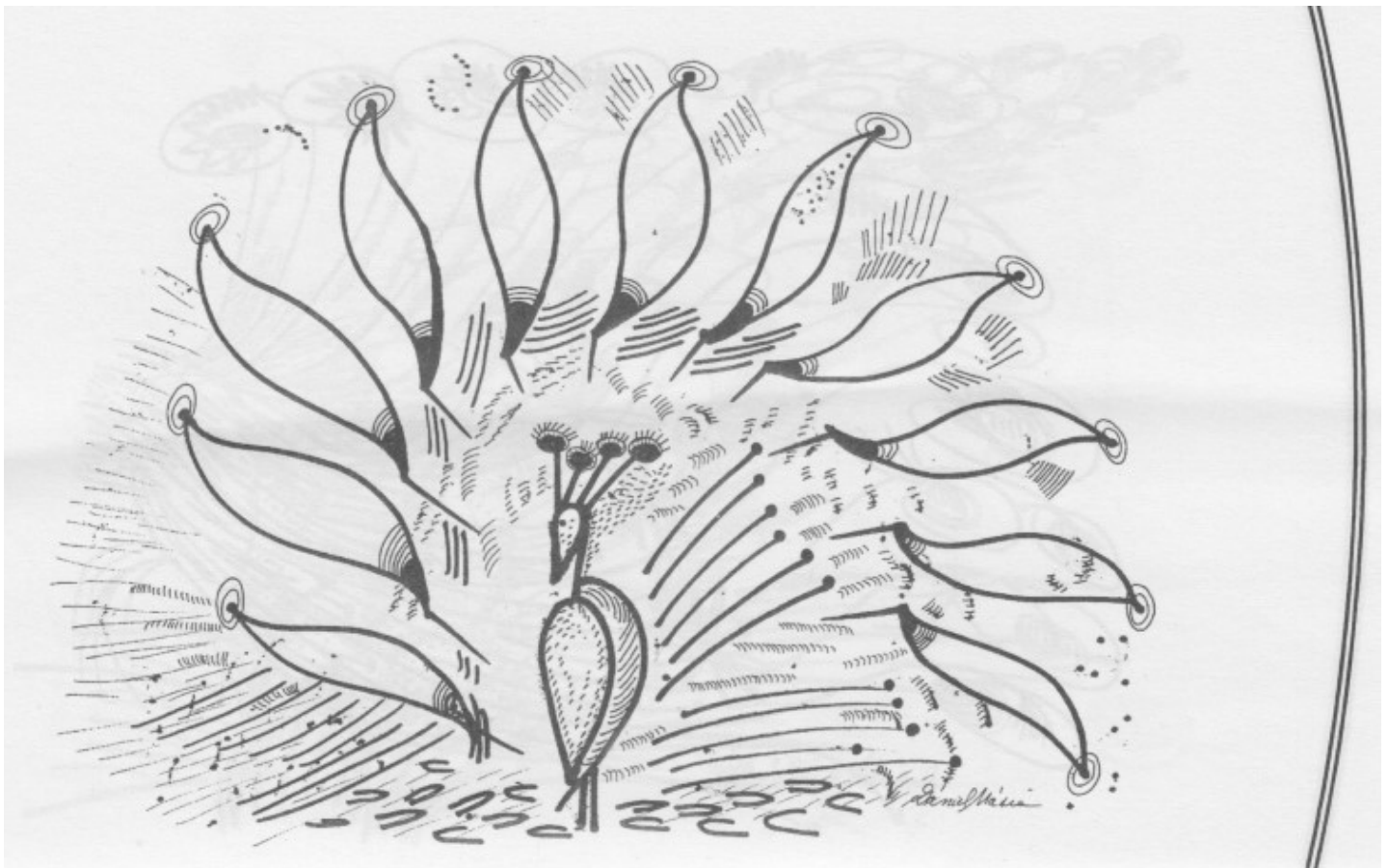
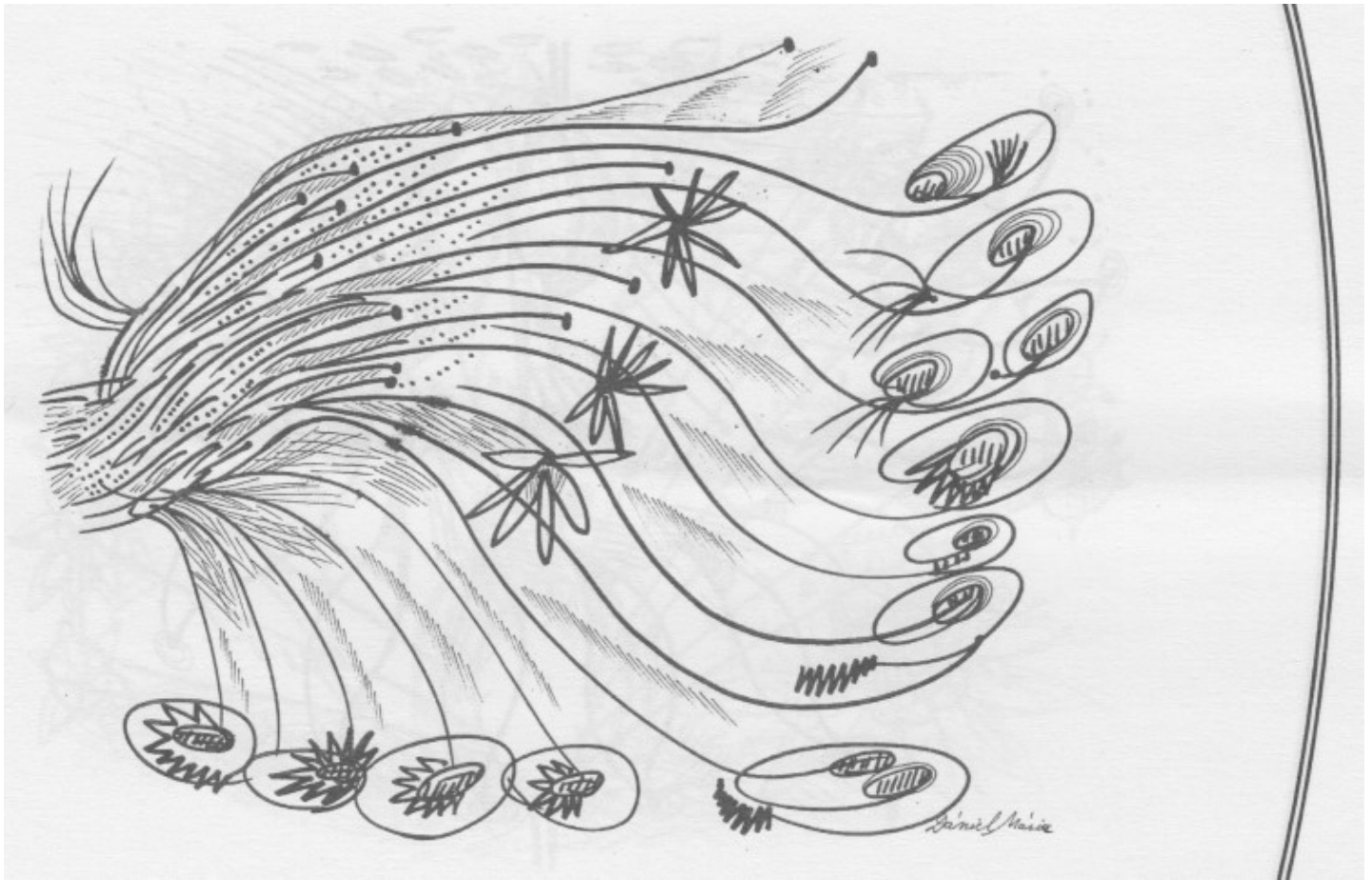

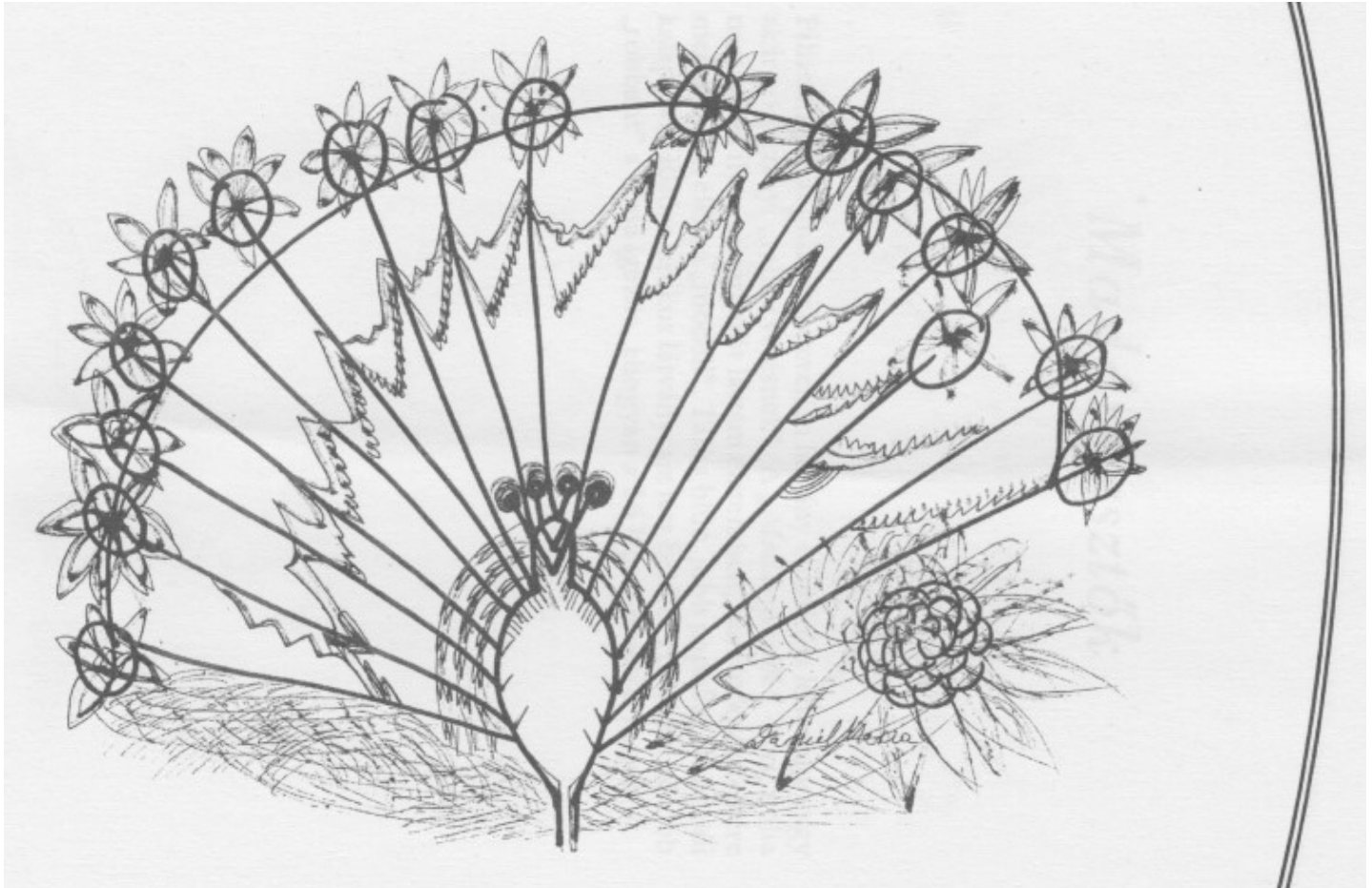
Szebb a páva, mint a...

Főleg pulykákra emlékszem a korábbiakból. Mégis a pávák lettek a befutók. Sajátosan persze. Egyet tavaly kiemeltem közülük, s a lap aljára írtam, hogy „Nem páváskodom, de mostantól hetvenkedem...” Hát így megy ez, ami az időt illeti, ez persze amúgy sem titok, hiszen lépten-nyomon, – de legalábbis, ha a festő kiállít, – kiderül ez is.

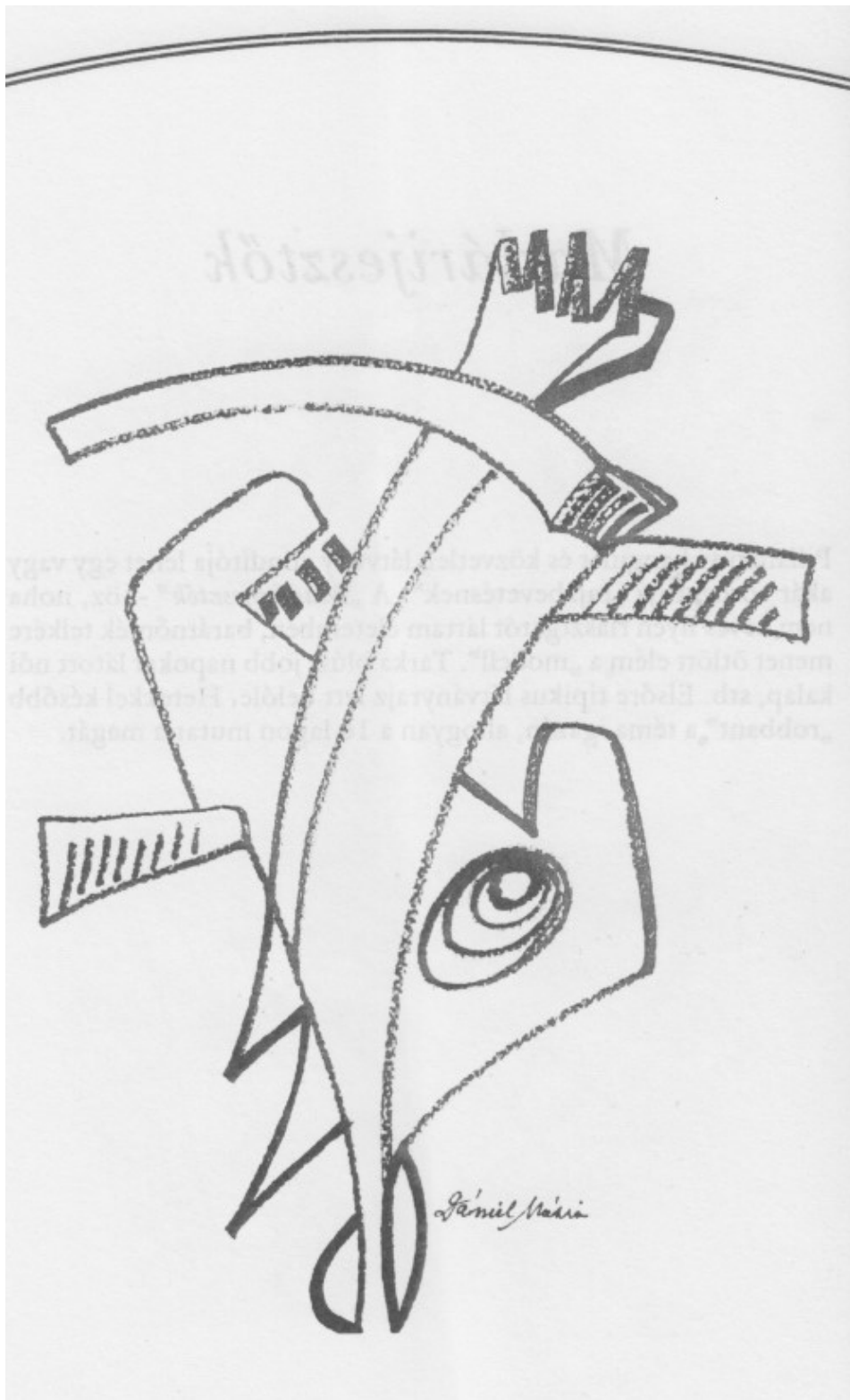

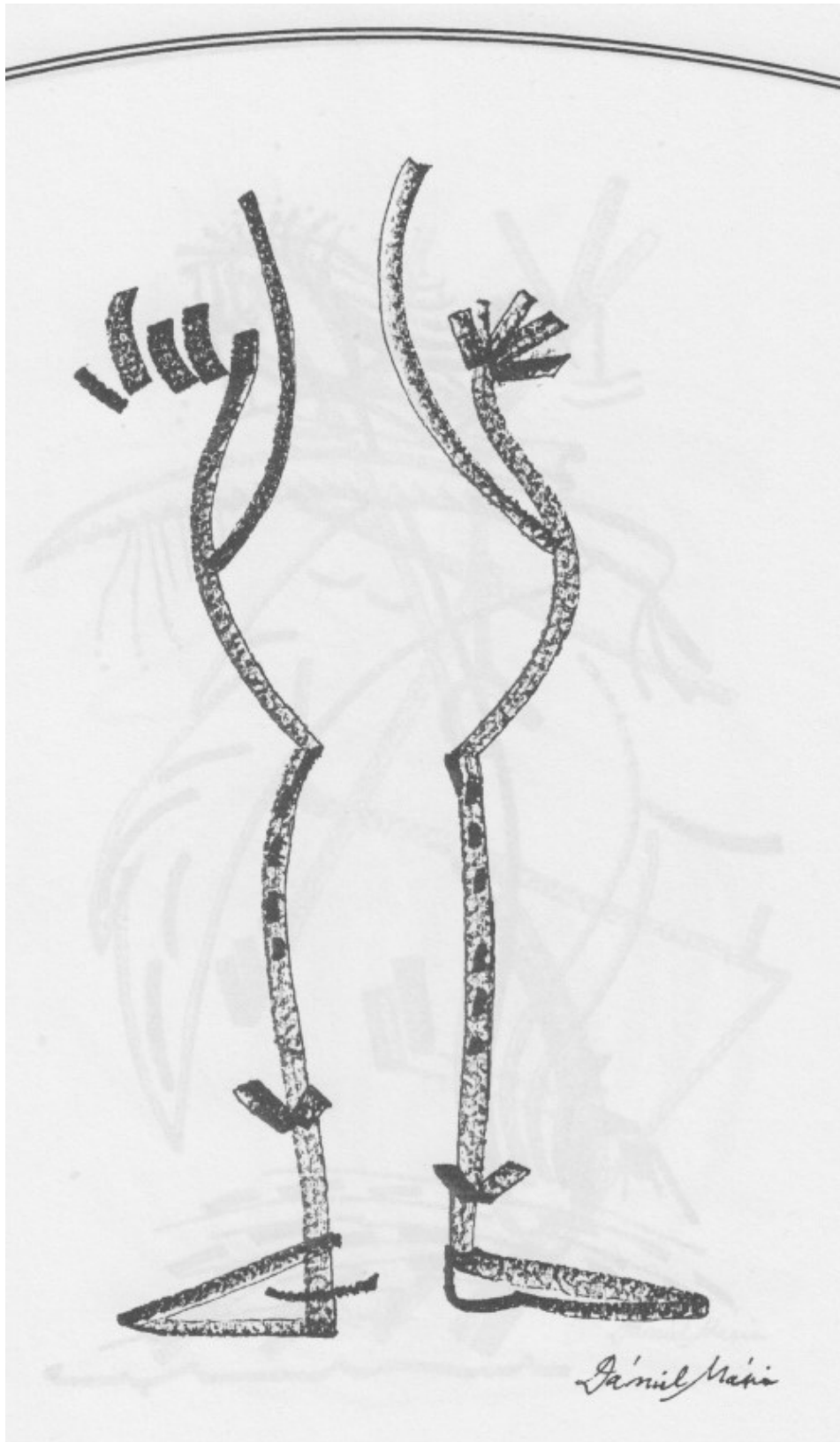

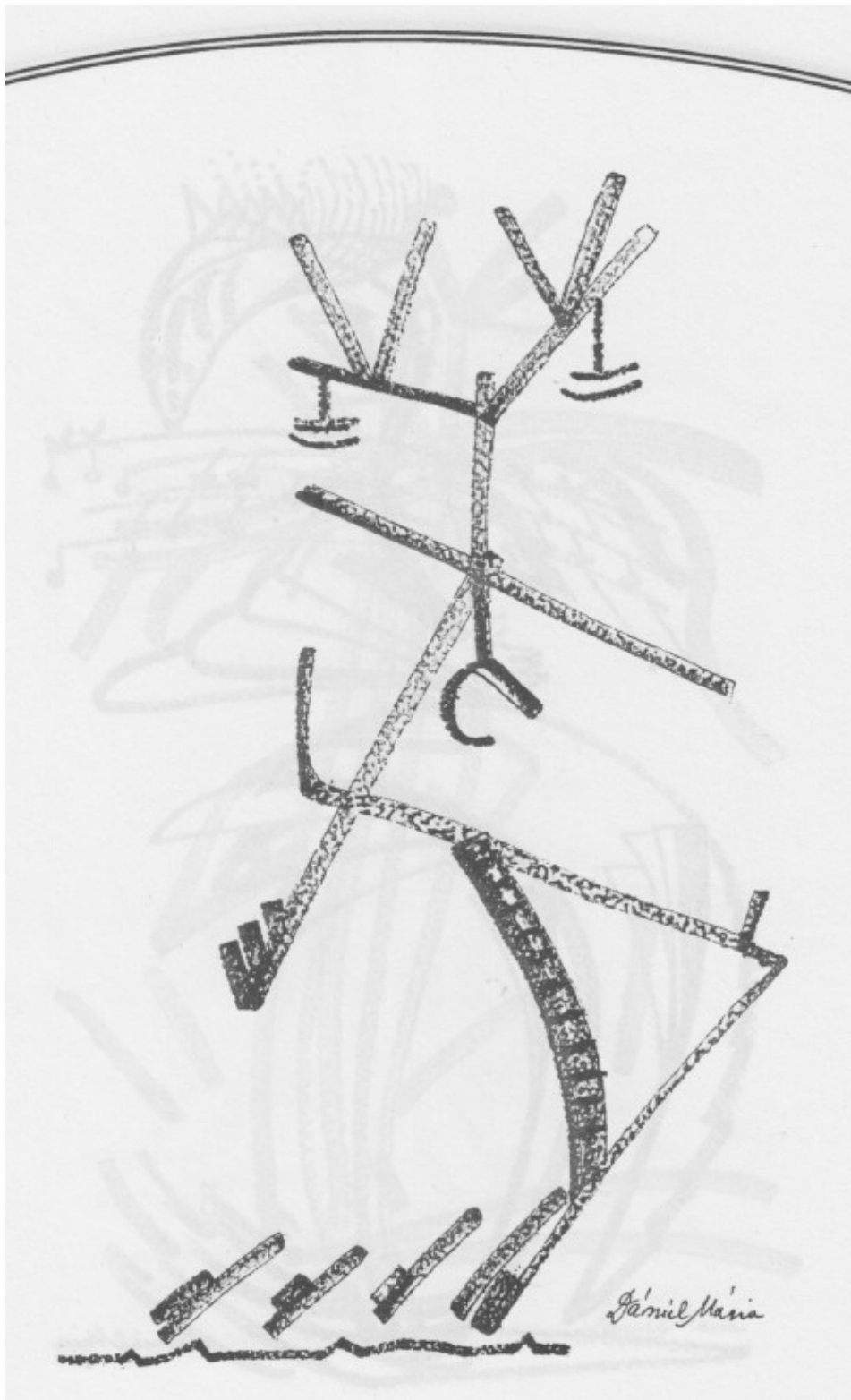
Madárijesztők

Pillanatnyi hangulat és közvetlen látvány elindítója lehet egy vagy akár sorozatnyi „rajzbevetésnek”. A „*Madárijesztők*”-höz, noha nem kevés ilyen riasztatót láttam életemben, barátnőmék telkére menet ötlött elém a „modell”. Tarka blúz, jobb napokat látott női kalap, stb. Elsőre tipikus látványrajz lett belőle. Hetekkel később „robbant” a téma igazán, ahogyan a 16 lapon mutatja magát. Éjszakai mélyrepülés

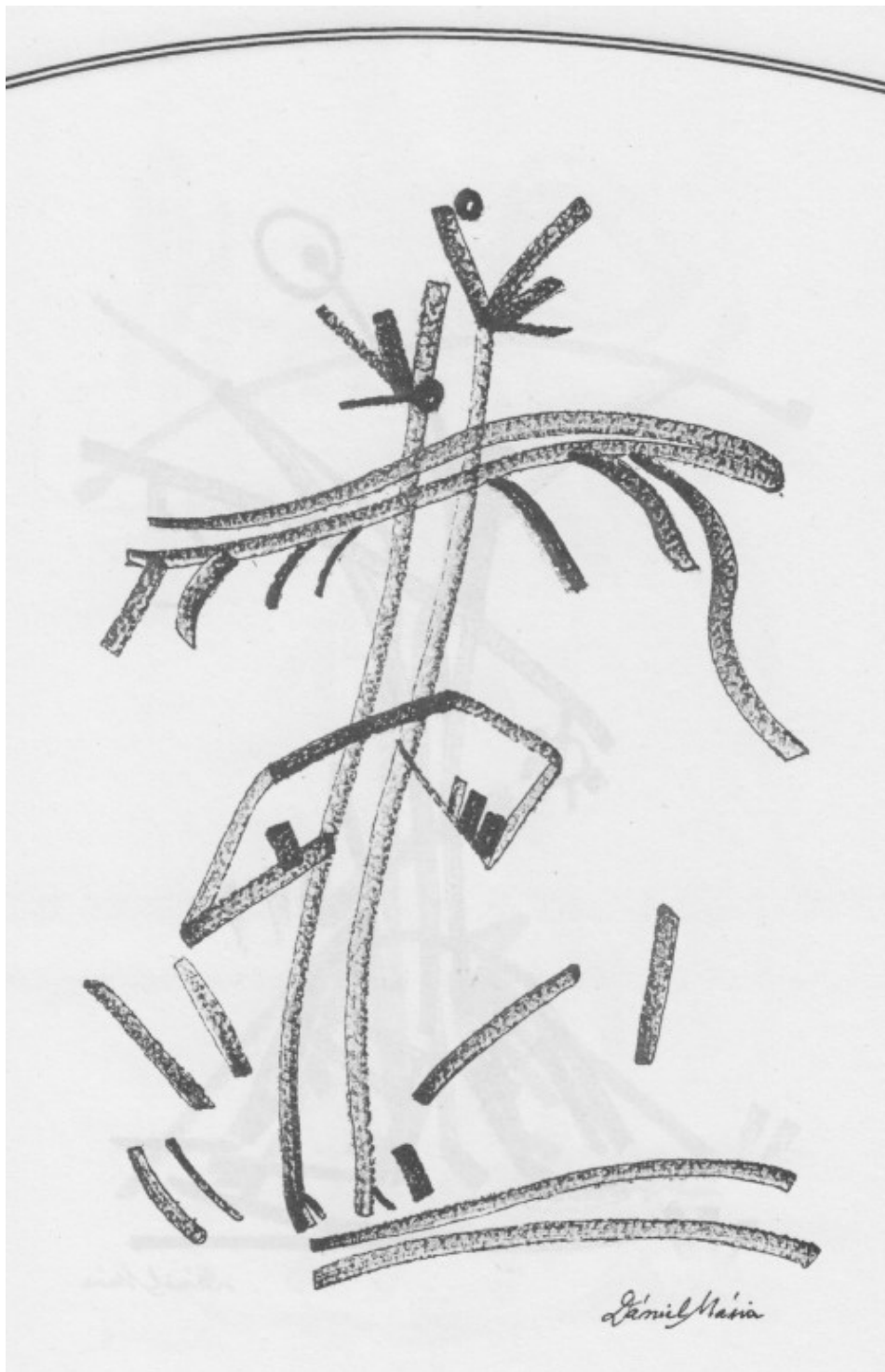

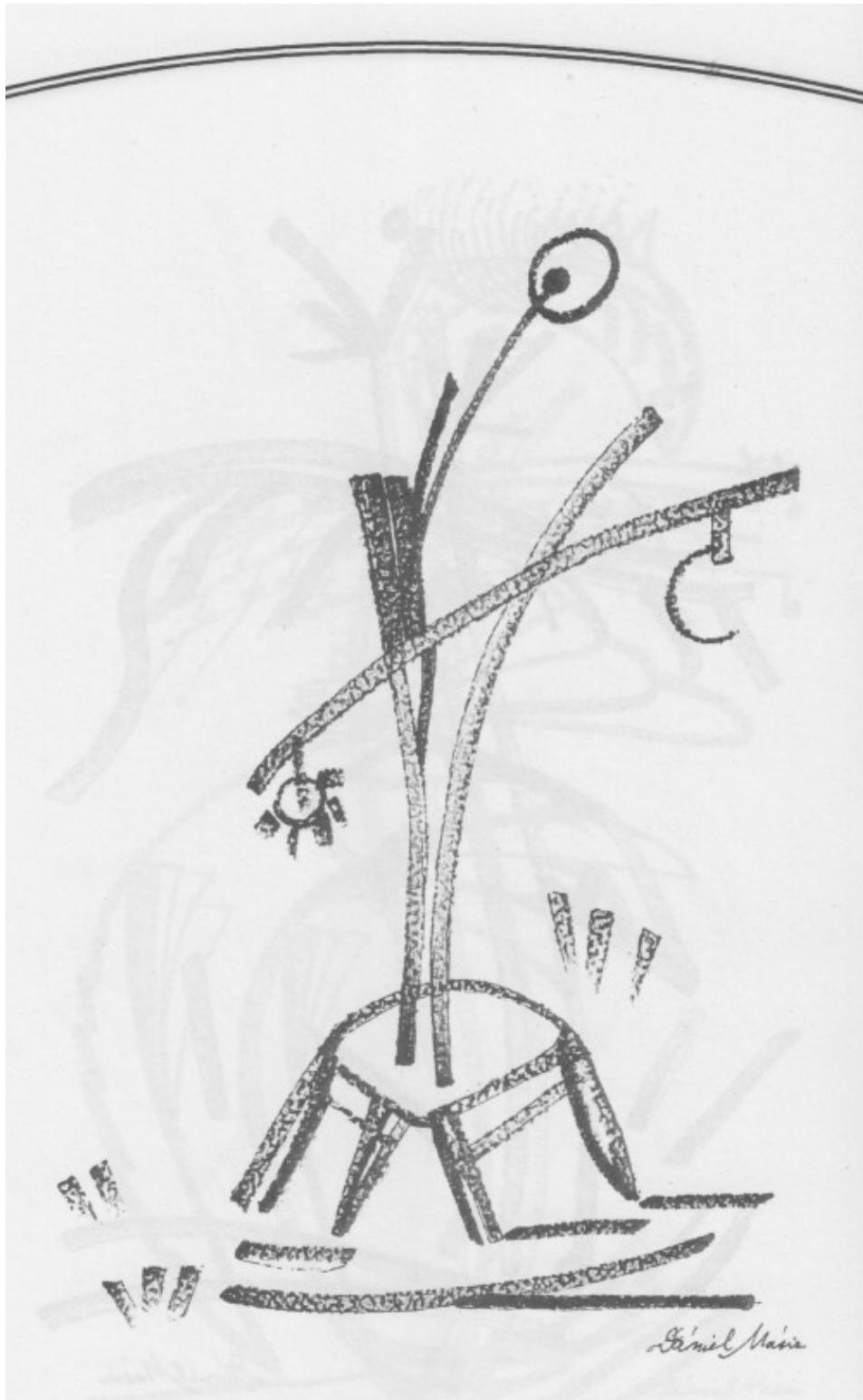

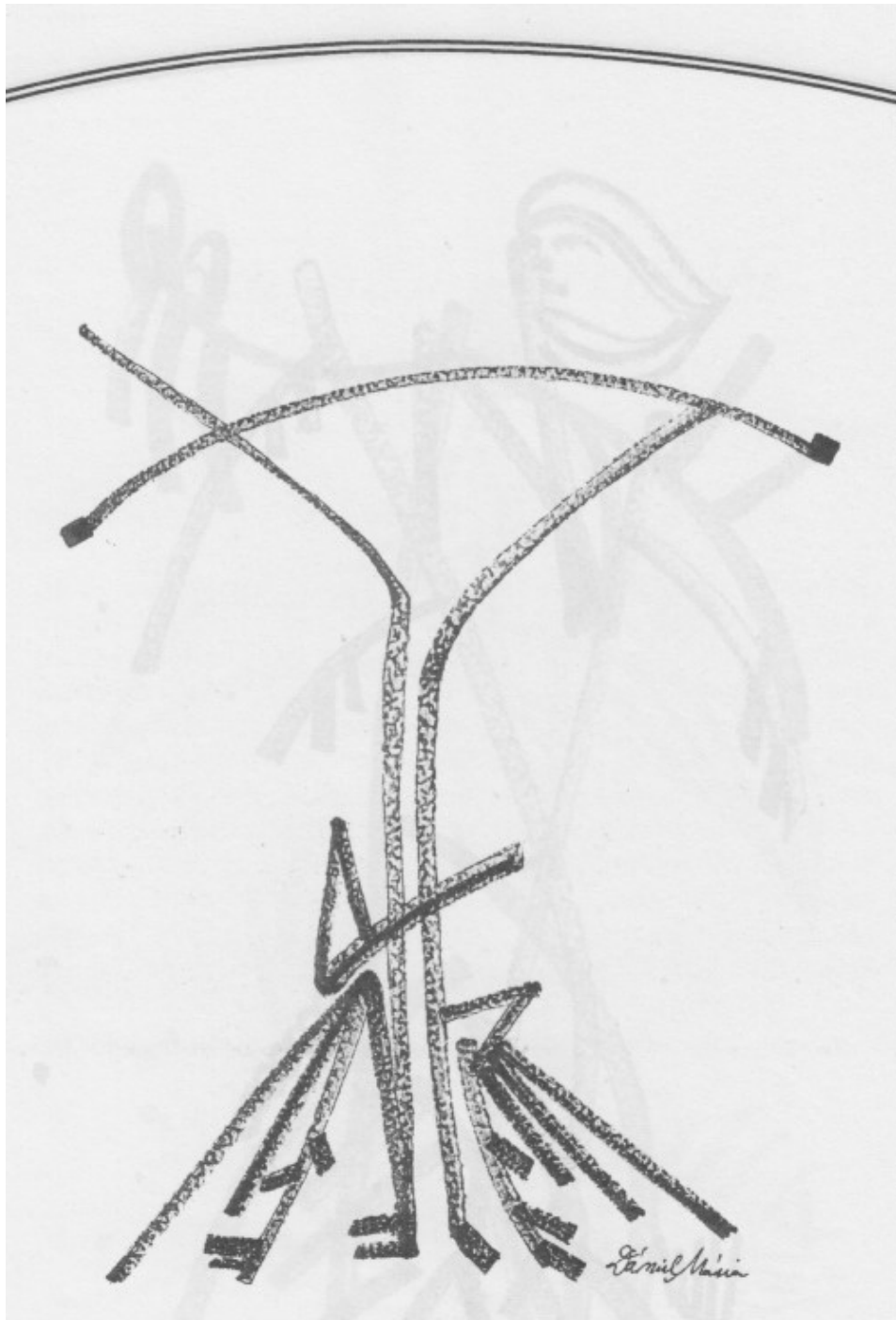

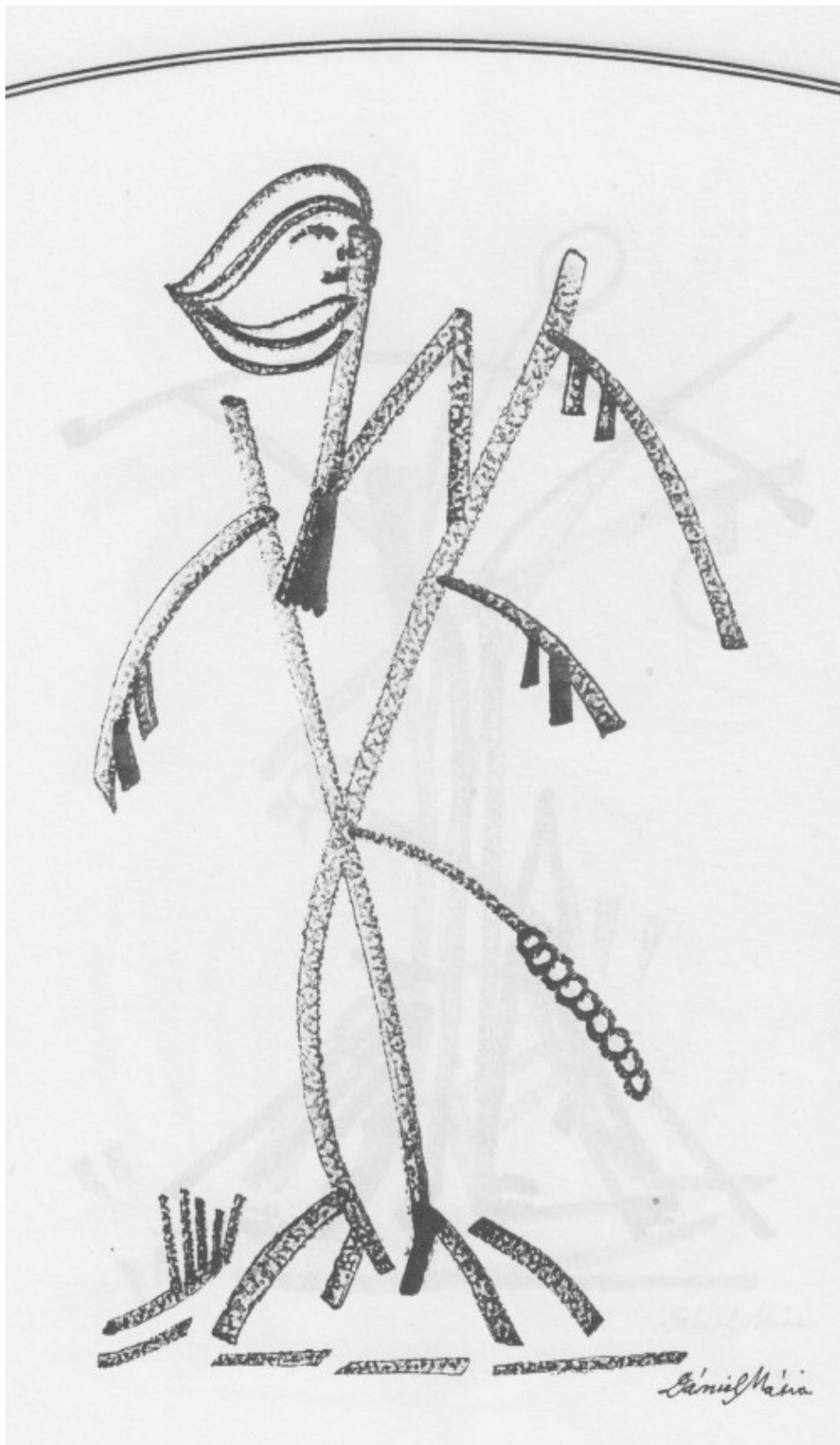

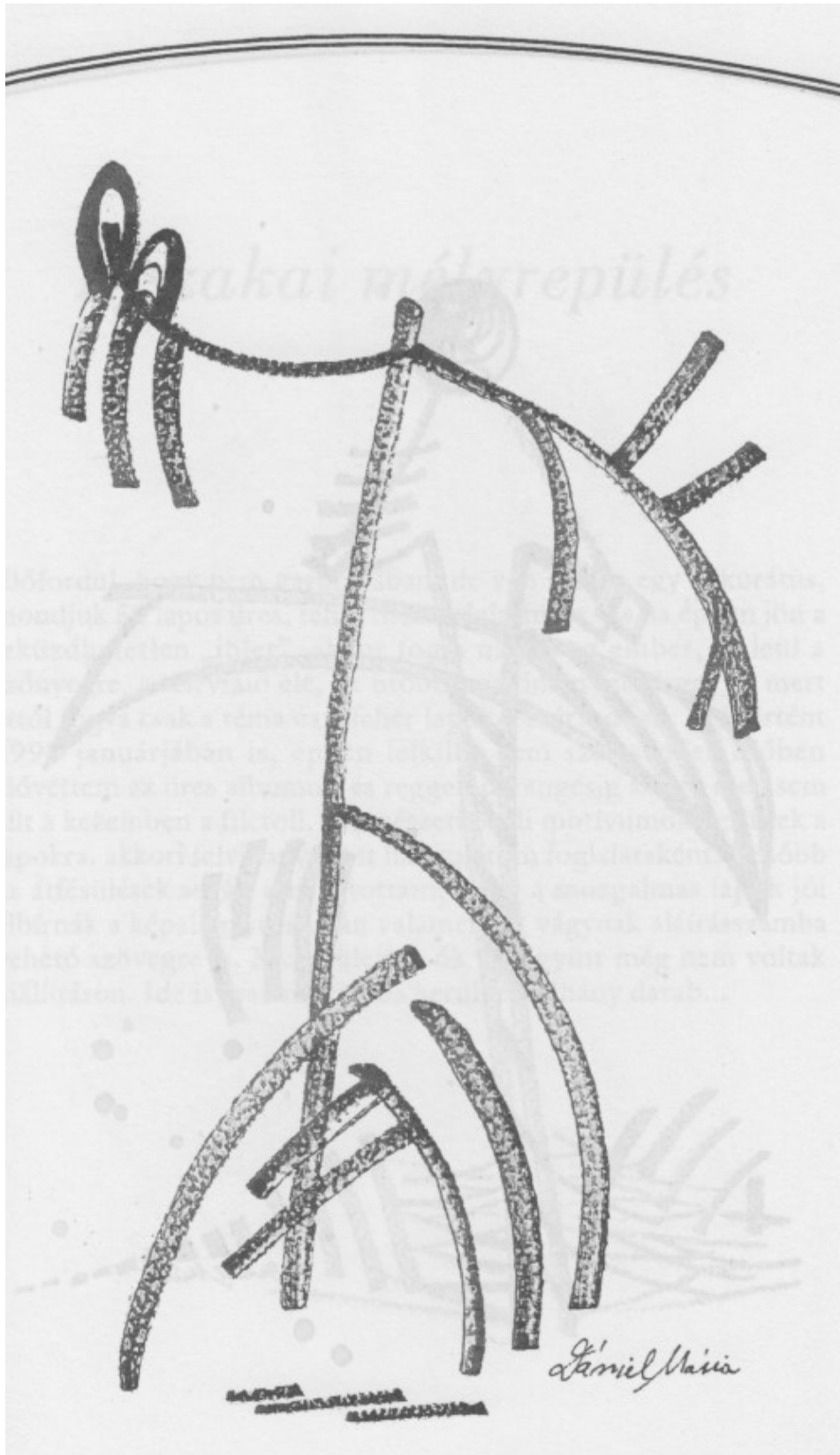

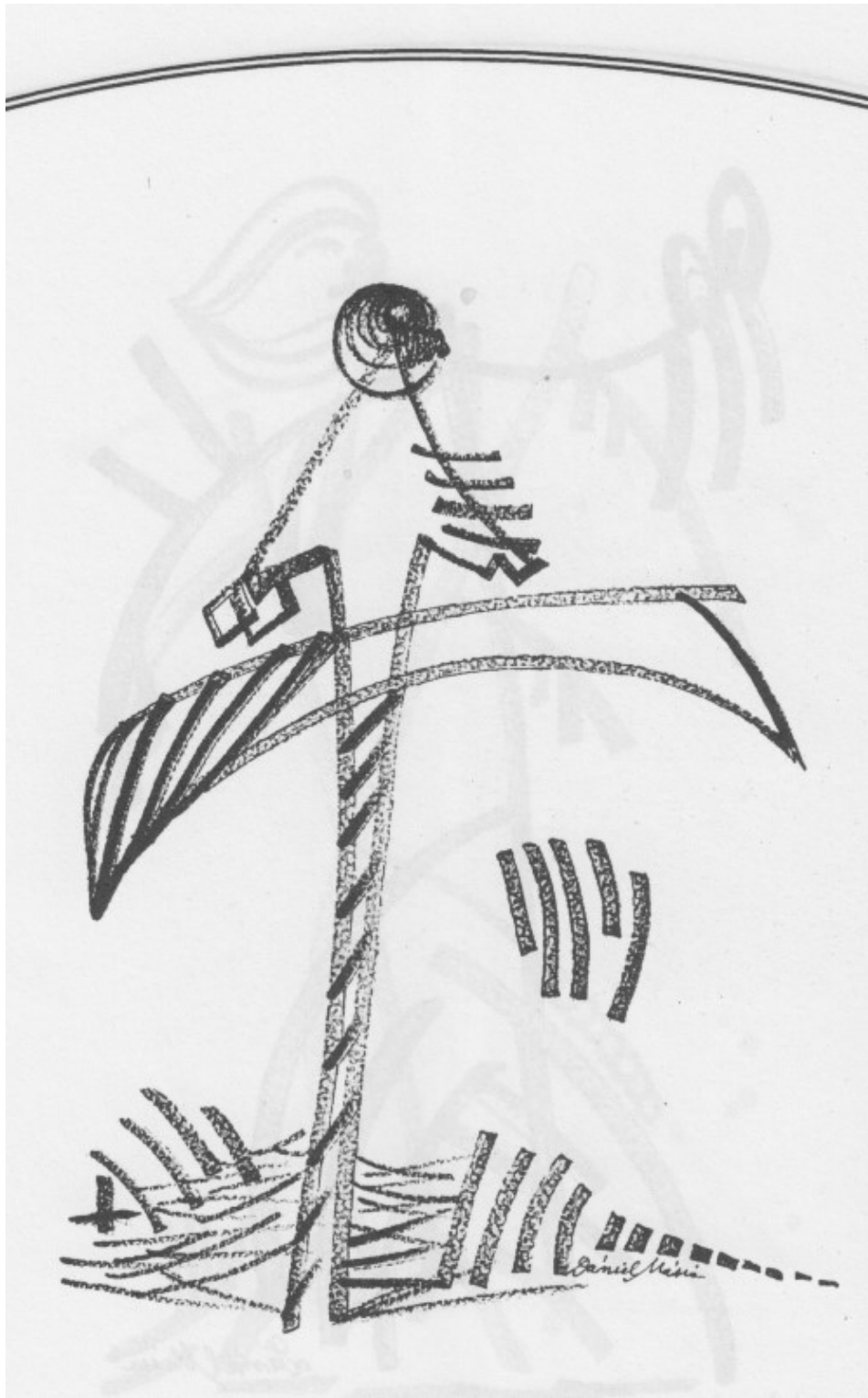

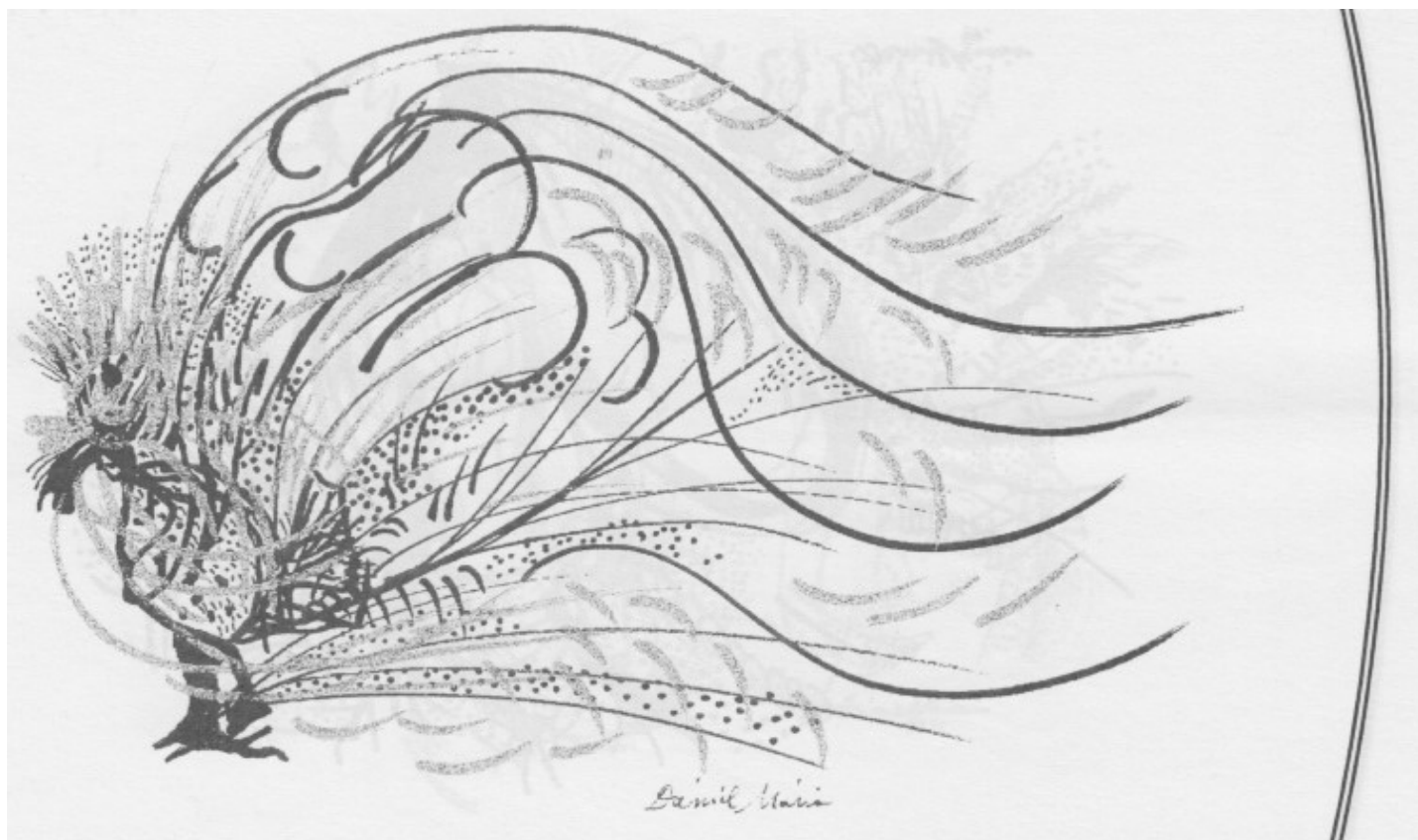
Éjszakai mélyrepülés

Előfordul, hogy nem garmadában, de van itthon egy akkurátus, mondjuk 50 lapos üres, tehát tiszta vázlatfüzet. És ha éppen jön a leküzdhetetlen „ihlet”, akkor fogja magát az ember, és leül a szőnyegre, a televízió elé, de utóbbi majdnem felesleges is, mert attól fogva csak a téma és a fehér lapok a mérvadóak. Így történt 1990 januárjában is, éppen lelkileg sem szélcsendes időben elővettem az üres albumot, és reggeli derengésig szinte meg sem állt a kezemben a filctoll. Természetközeli motívumok kerültek a lapokra, akkori felvillanyozott hangulatom foglalataként. Később az átfésülések során arra jutottam, hogy a mozgalmas lapok jól elbírnák a képaláírást, s talán valamelyest vágnak aláírásszámba vehető szövegre is. Megszülettek ők is. Együtt még nem voltak kiállításon. Ide is csak mutatóba kerülhet

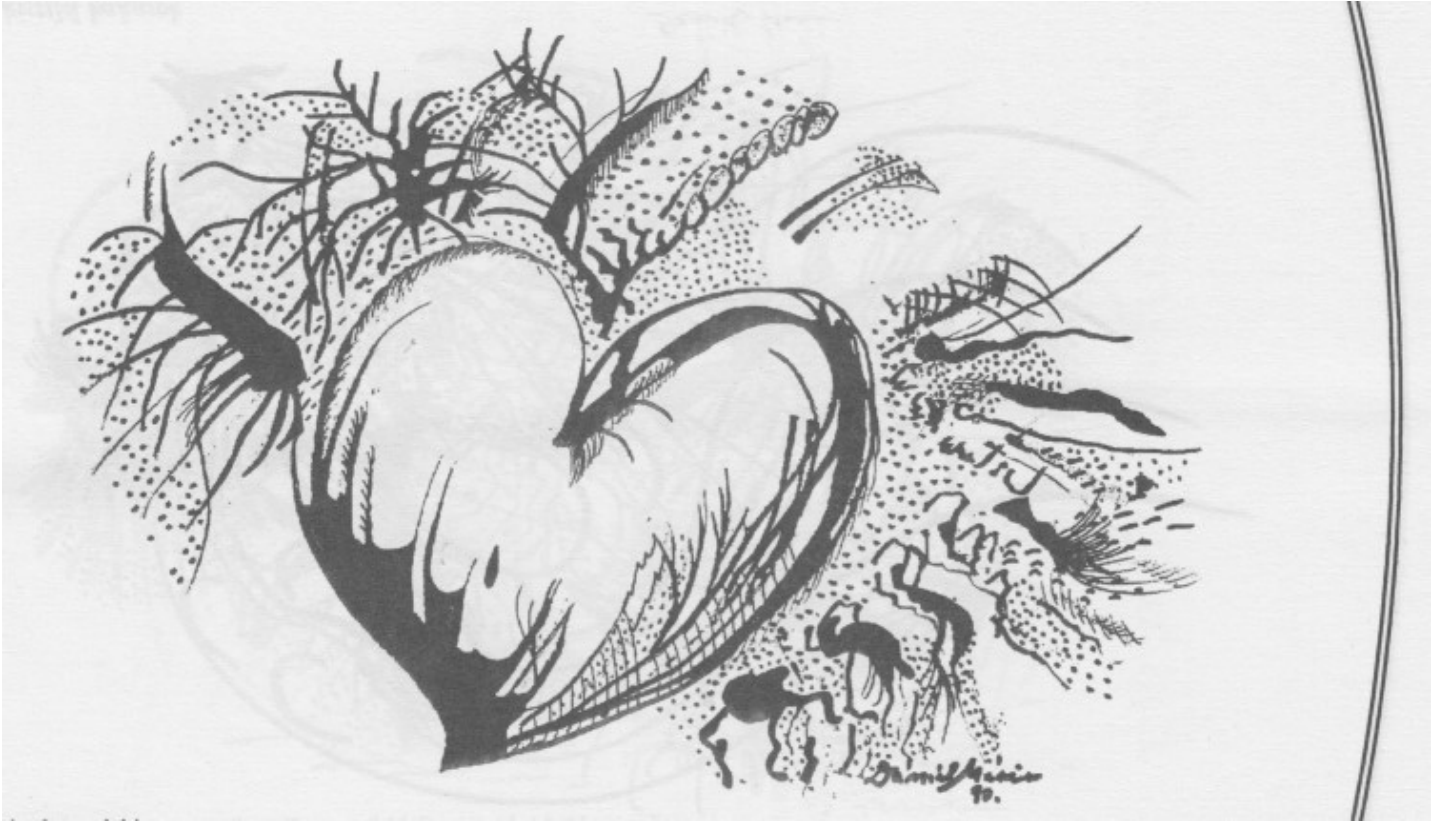
néhány darab...

Tálas, tányéros napraforgók a nap felé forognak létük szerint

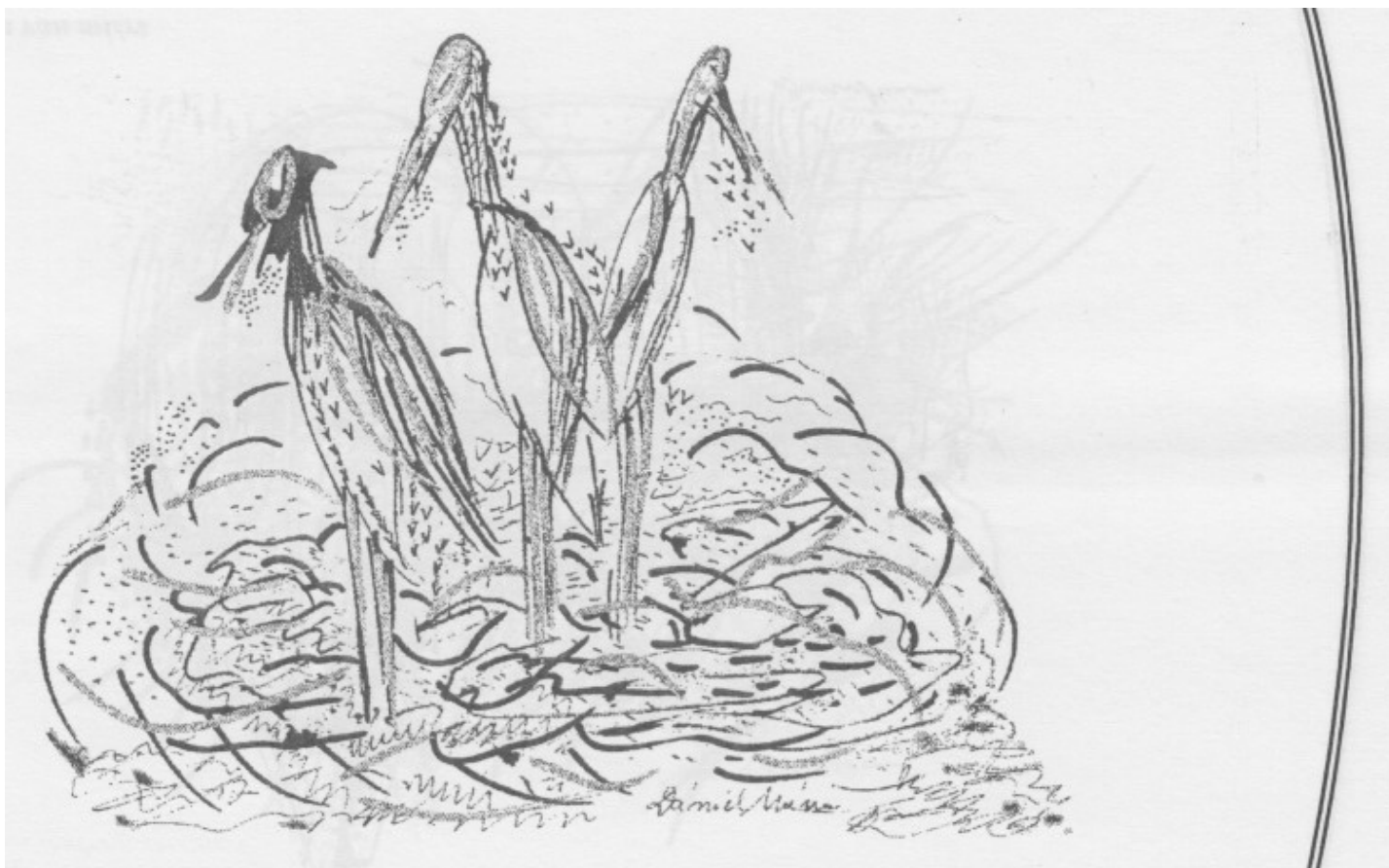
Oh, kistilű kakasok

Adni s kapni jó

Föld - Föld keresés

Fürge, görbe, vad kavargás

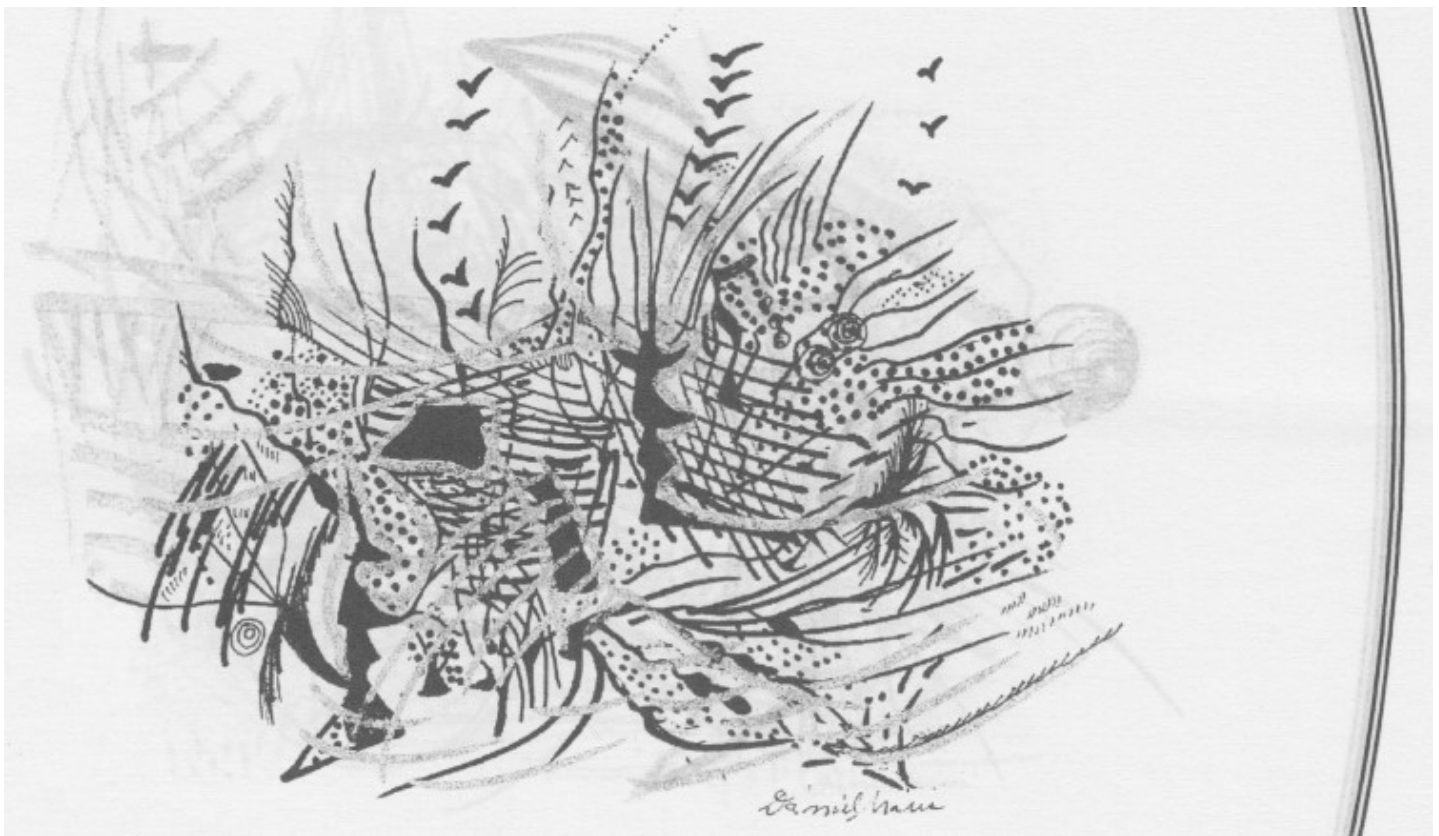
Hárman a tokaji gólyák közül

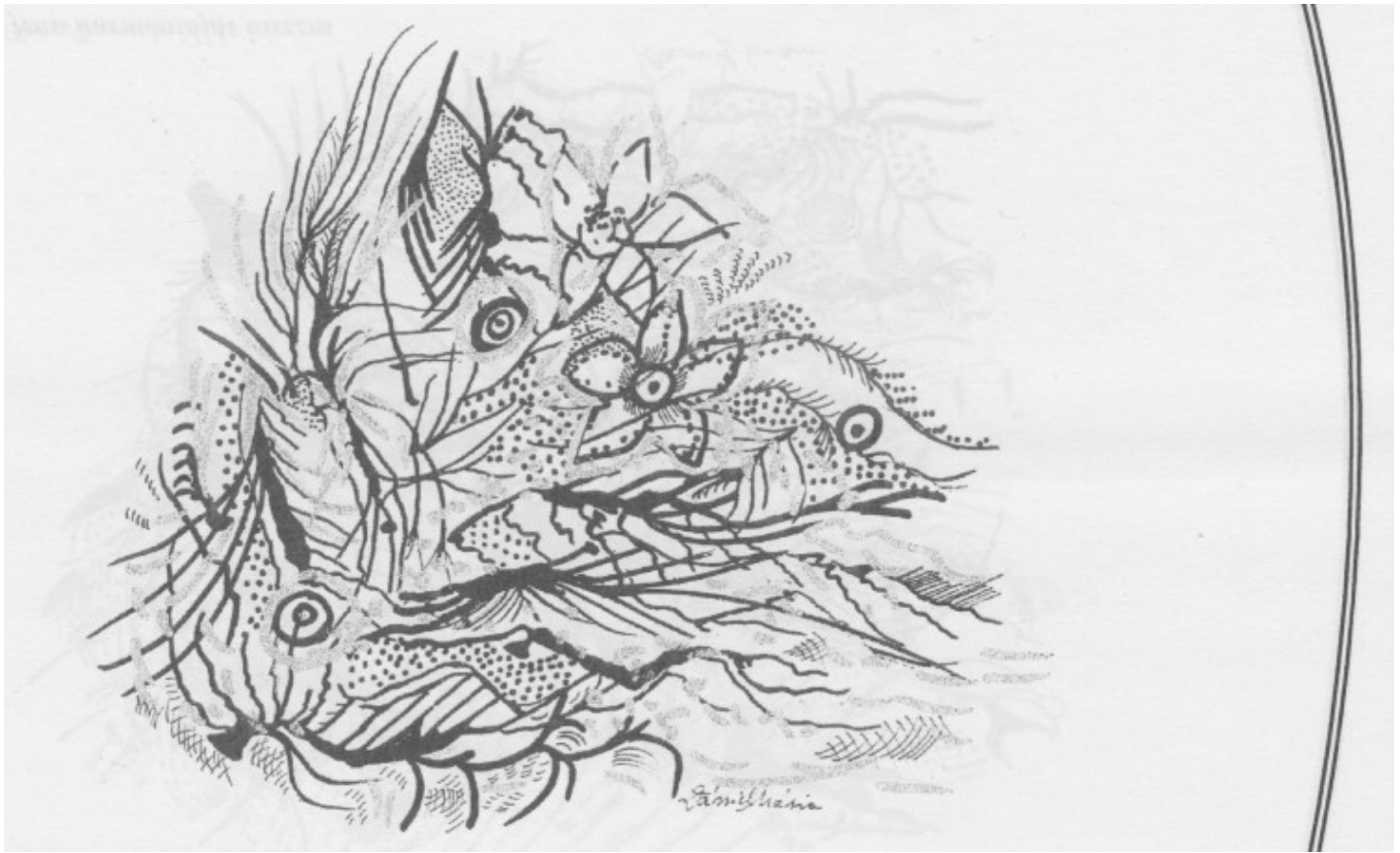
Hódolat, ha van miért

Kertek, zengések

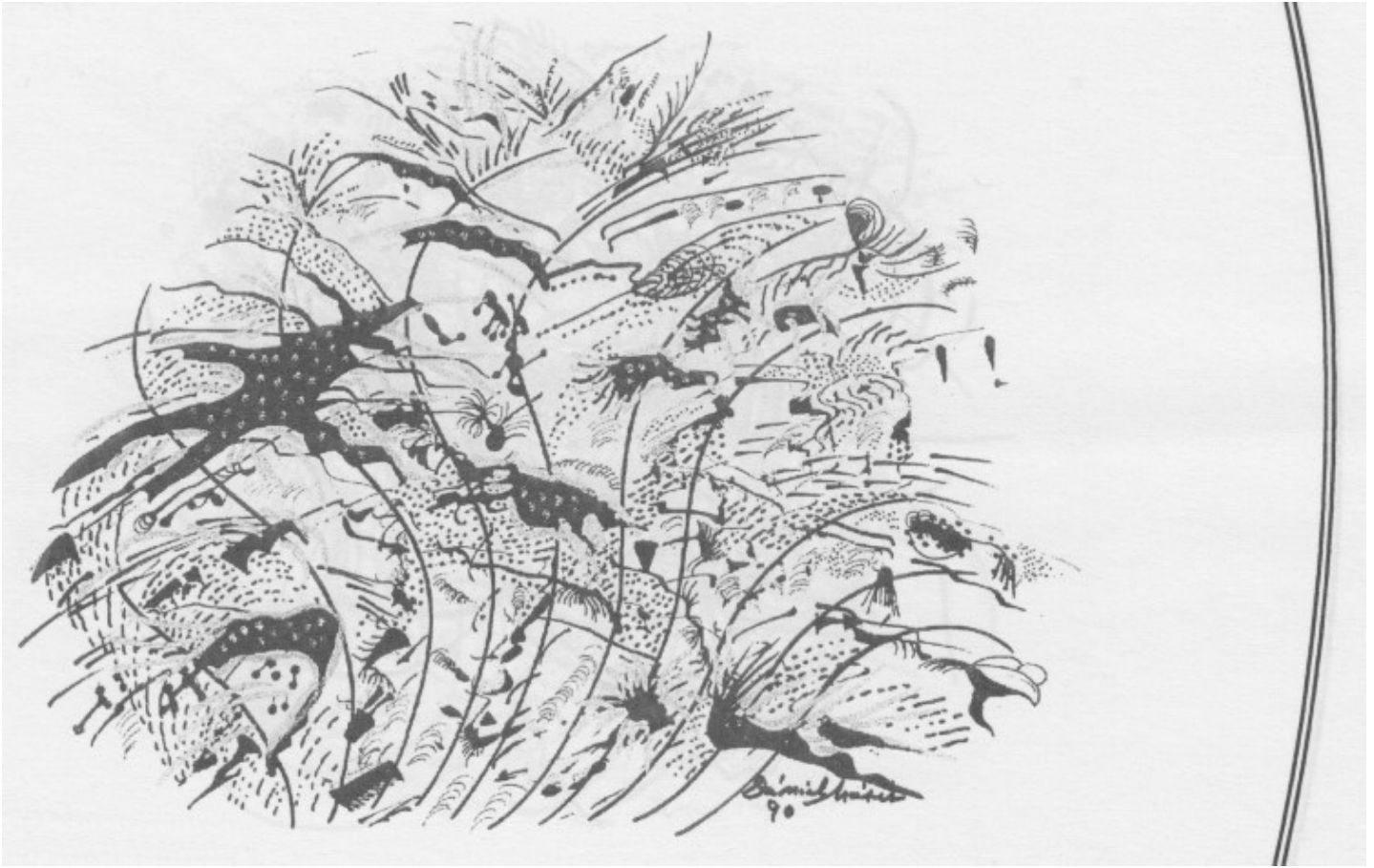
Ki honnan? ki merre?

A küzdelem nem lehet cél, csak eszköz

A lenn és fenn harmóniáját hiszem

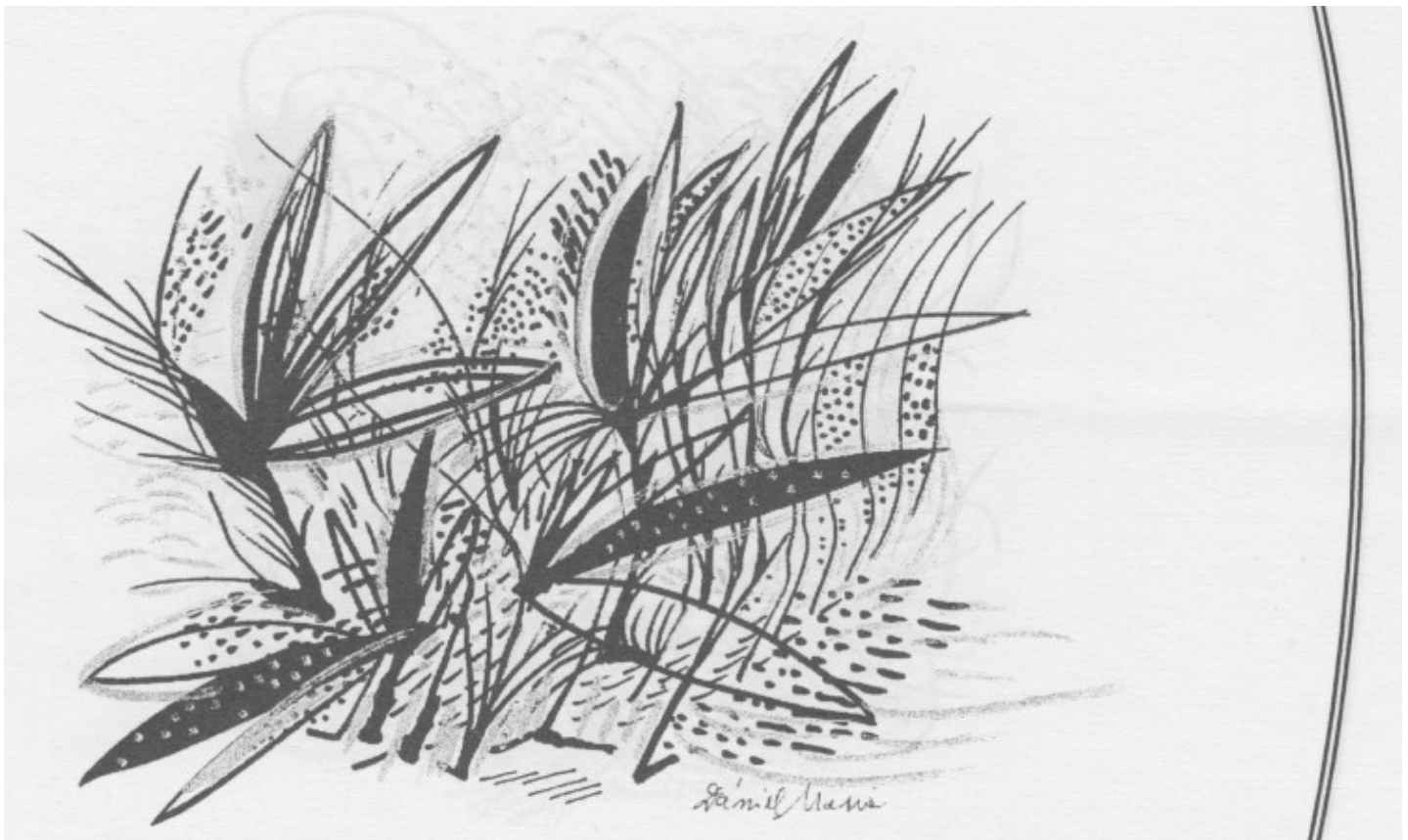

Sűrű, könnyű lebegés

Vigadni lenne jó

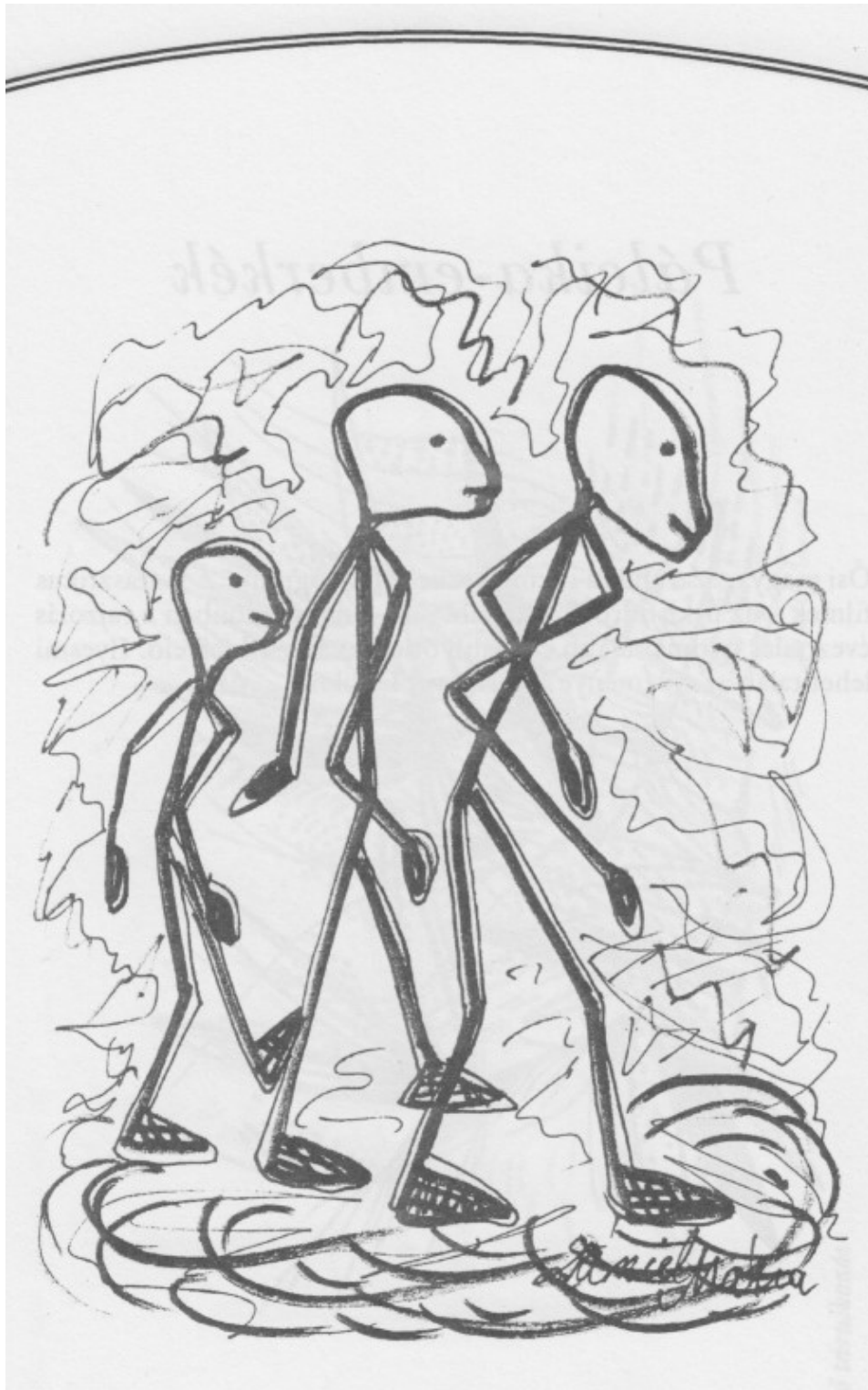
Zajlott törzs és ágcsavarások

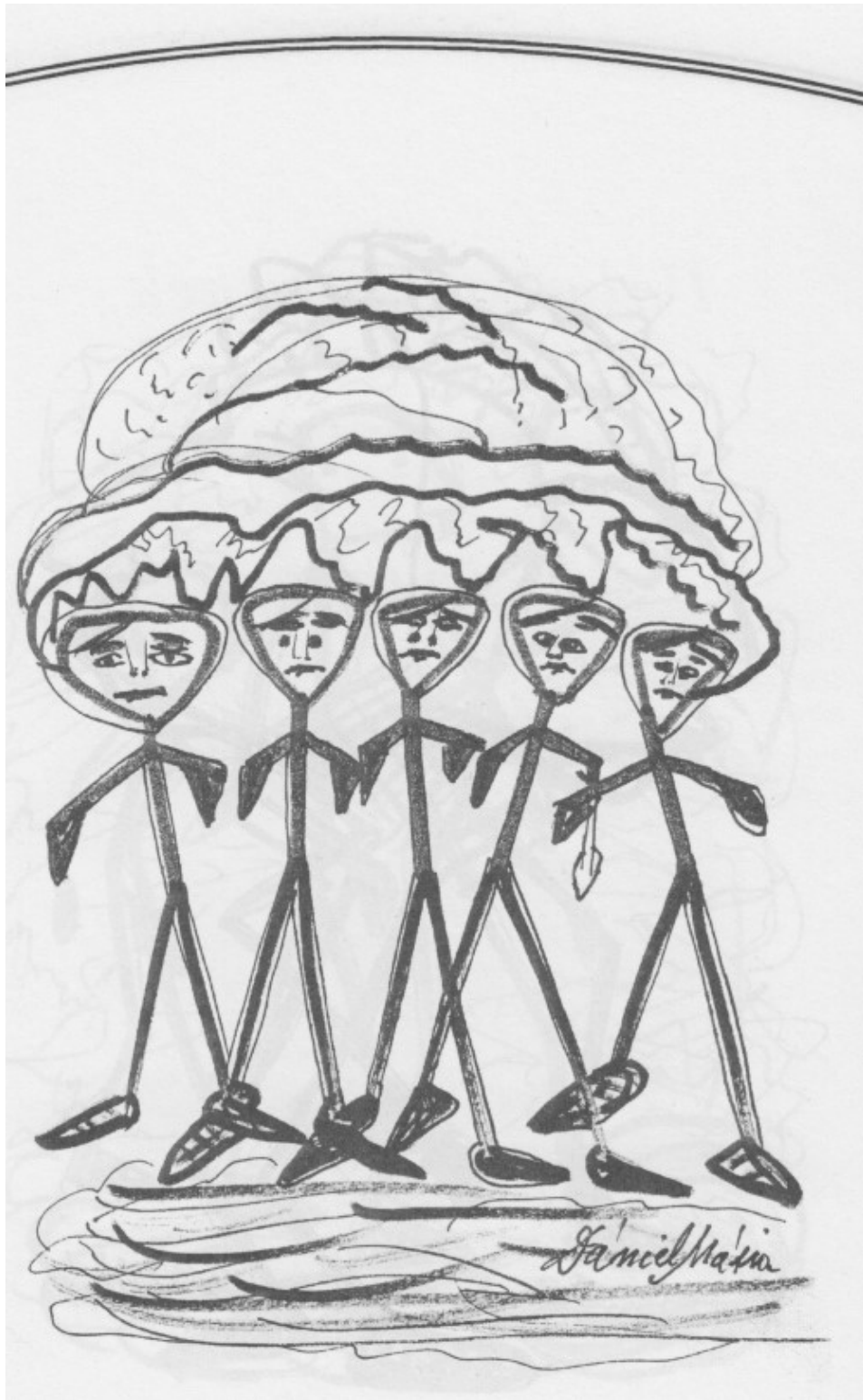
Zizegő tárulkozás

Pálcika-emberkék

Ósi magyar szavainkra is emlékezve: Mik vogmuk? A fantasztikus filmek – az úrkisfiúról szóló például – s nem különben a rajzolás évezredes nyomai újabb és újabb ötletet varázsolnak elő. Ilyesmi lehet talán az előzménye az űrlényes lapoknak...

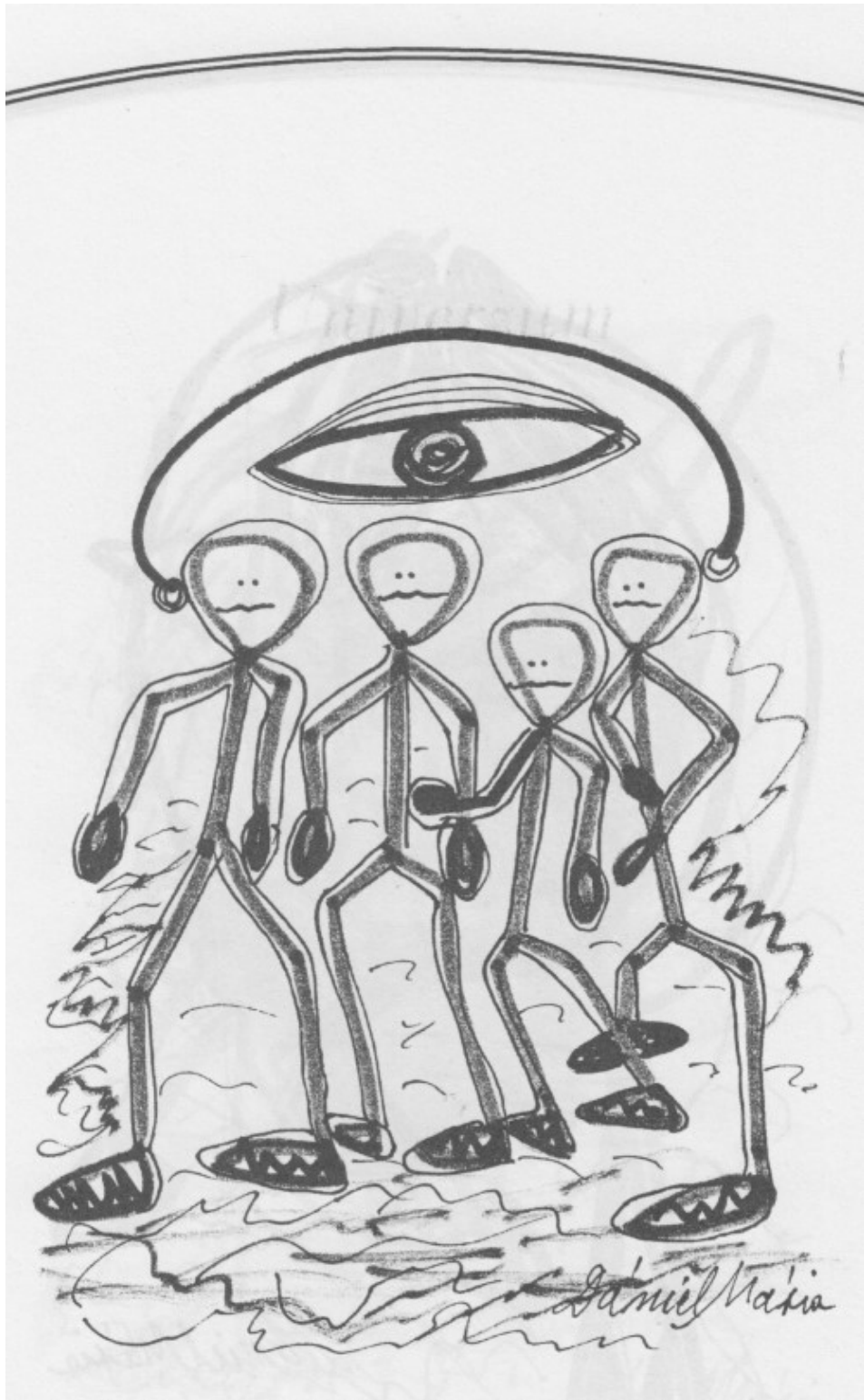

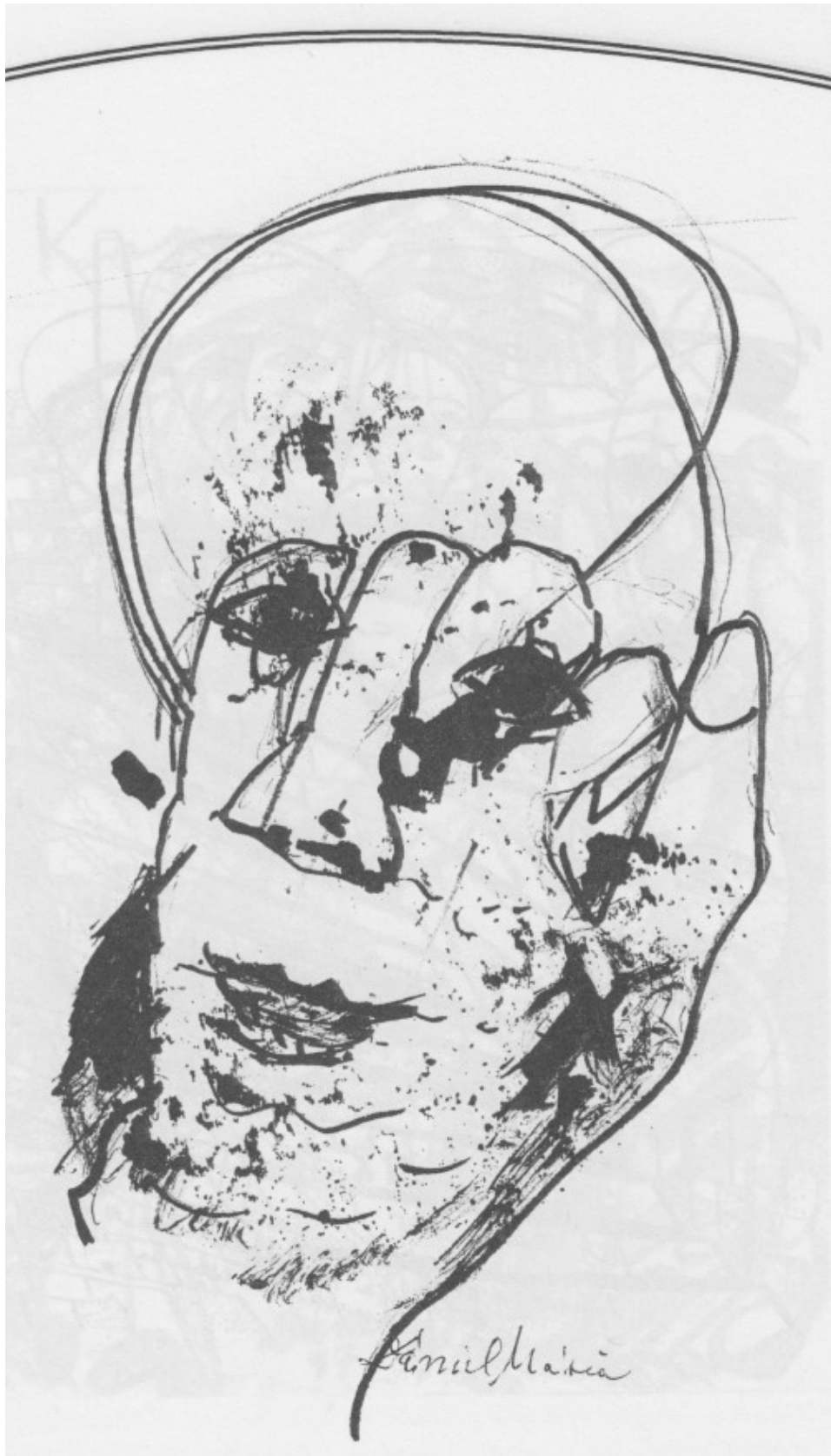

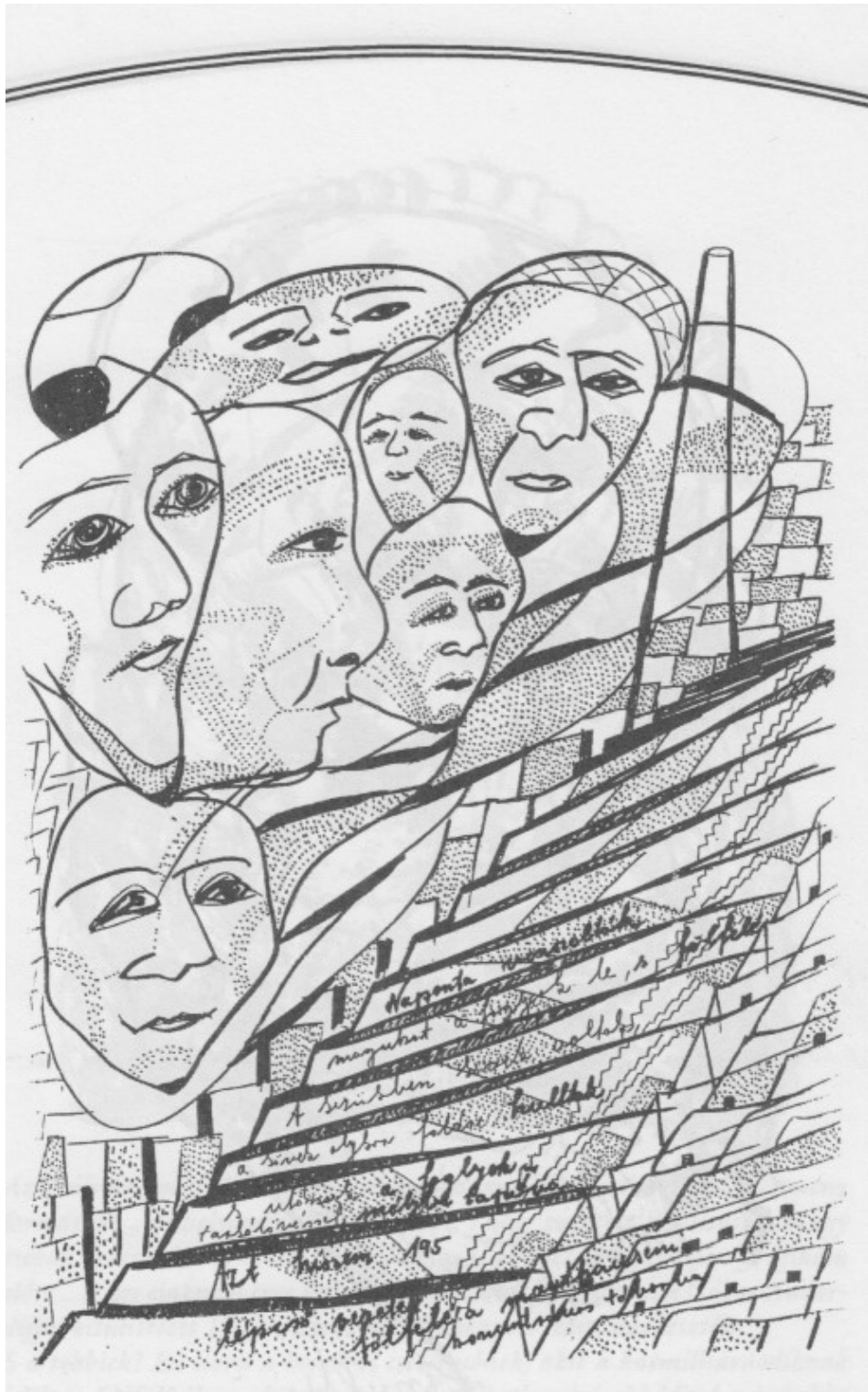
Univerzum

Az Univerzum is olyan téma számomra, amely hol rajz, hol olajfestmény formát ölt „műhelyemben”. Legutóbbi, s már említett kiállításomon egy csepeli kereskedelmi középiskola diákjai is elidőztek egyik ilyen grafikám előtt... S egy csaknem erre hajazó darabbal köszönhettem a Gábor Andor-díjjal kitüntetett 13 éves Ezredvég folyóirat szerzőit, szerkesztőit...

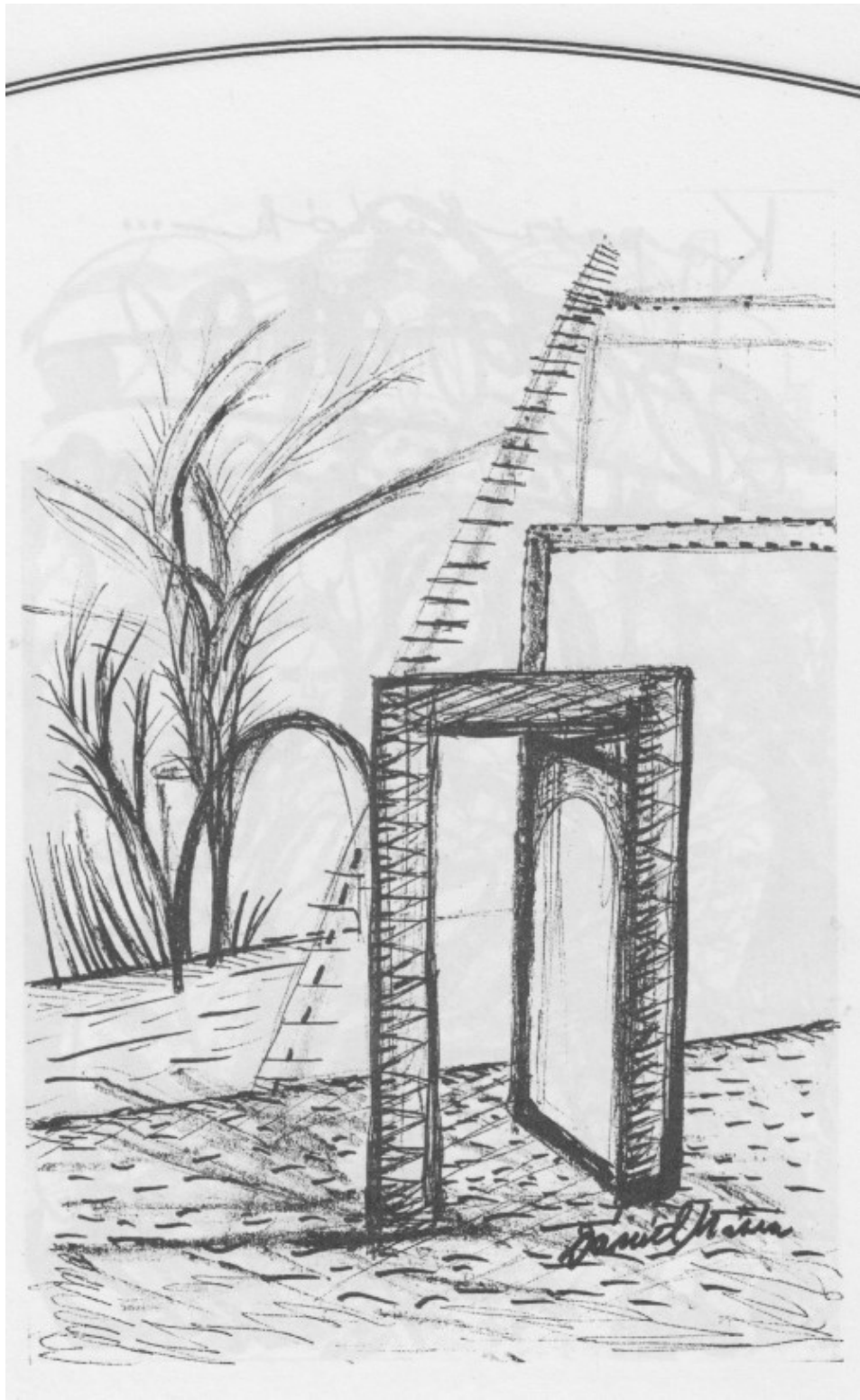
S a többiek? Ex libris a koszovói csecsemőnek, akit a hatmilliárdodiknak jelölt az ENSZ? Vagy a követ emelő ember? Esetleg virágok? Mind, mind része annak, amit két hivatással örök jegyben járva hozok napvilágra a vásznan és a fehér lapokon.

Kapas-kodok ...

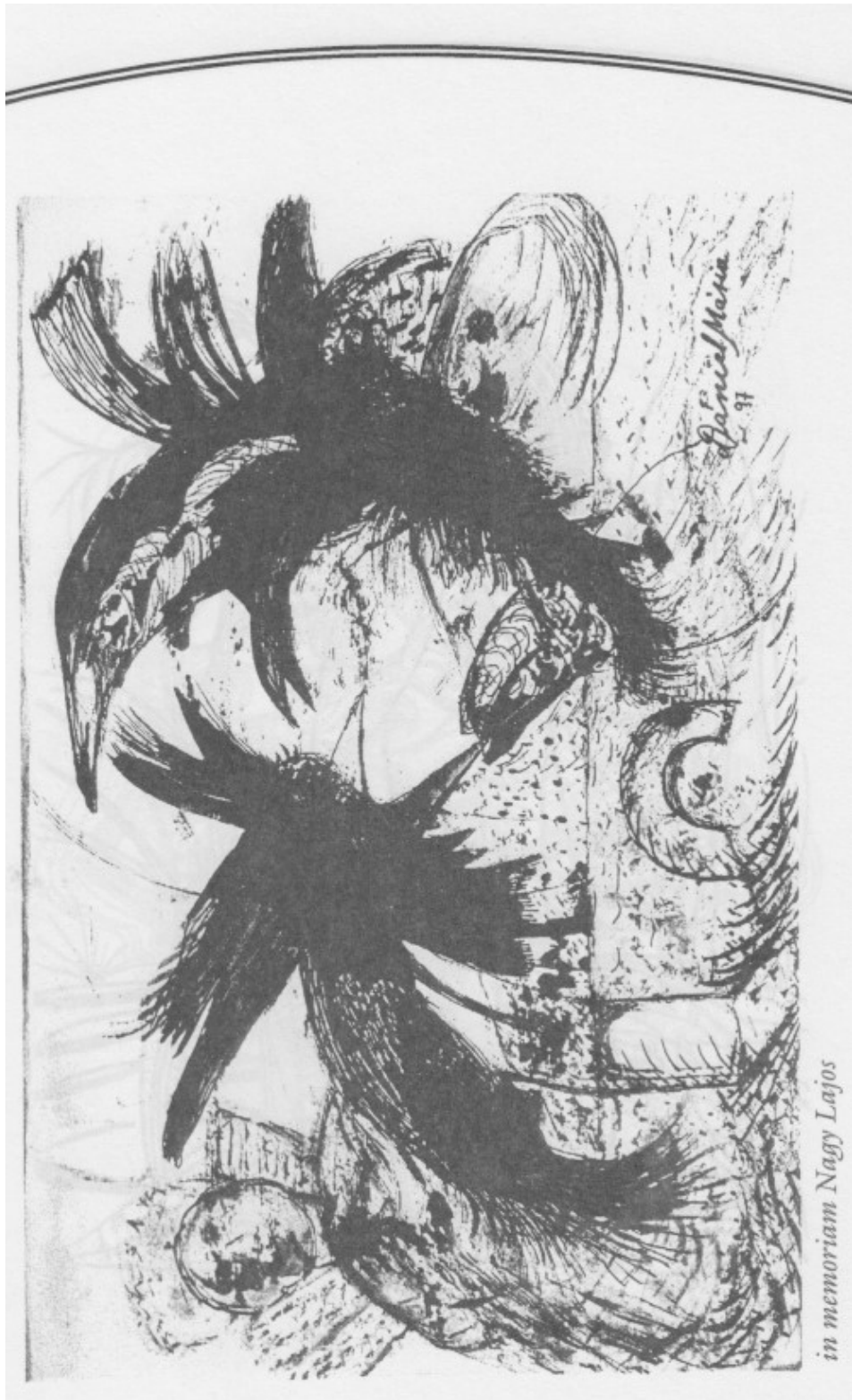
Milyen színűek ezek a virágok?

Nos, mindenkinek a képzeletére bízom, hozzátevé, hogy a hinduk színekkel ábrázolnak fogalmakat és elvont gondolatokat.

A szerelem például halványzöld, a vidámság fehér, a megrendülés hamuszürke, a düh vörös, a bátorság égő narancs színű, a rémület fekete, a gyűlölet kék, az elragadtatás sárga, és a lelki béke színtelen.

Az egykori békevasutat Jugoszláviában építő Vasvári Pál brigádnak az 50. évfordulójára

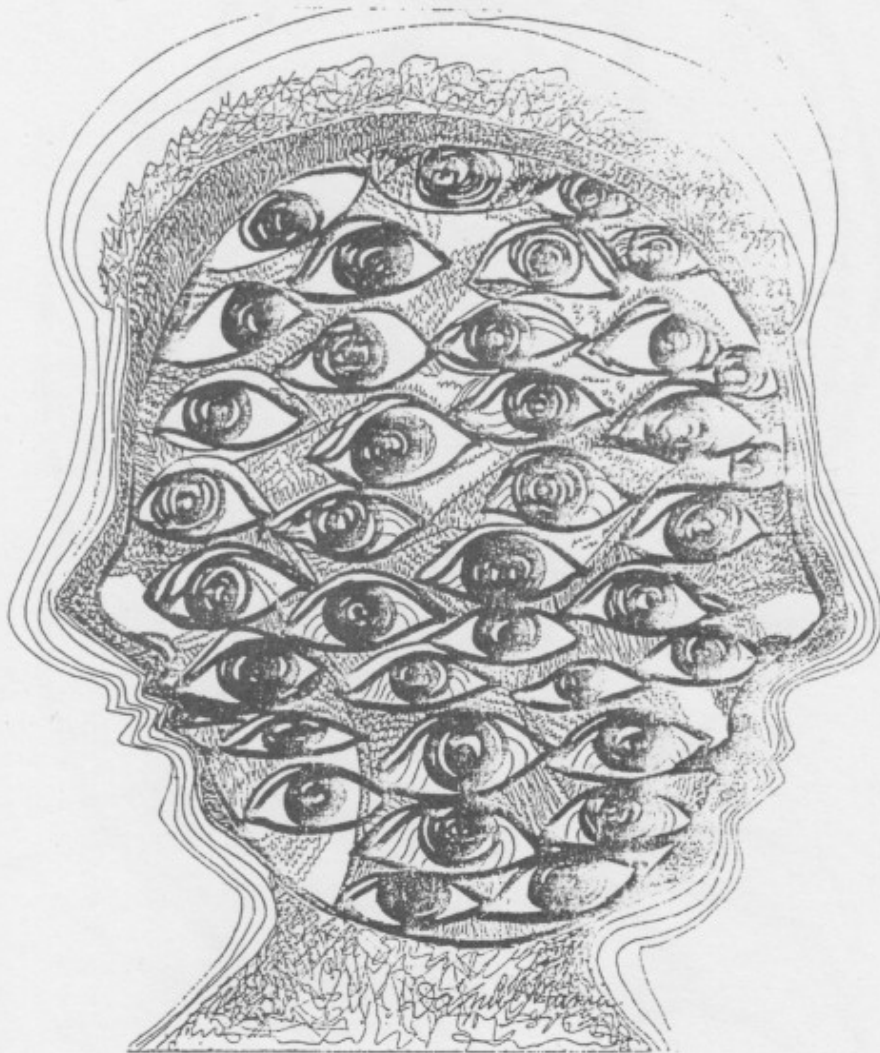

in memoriam Nagy Lajos

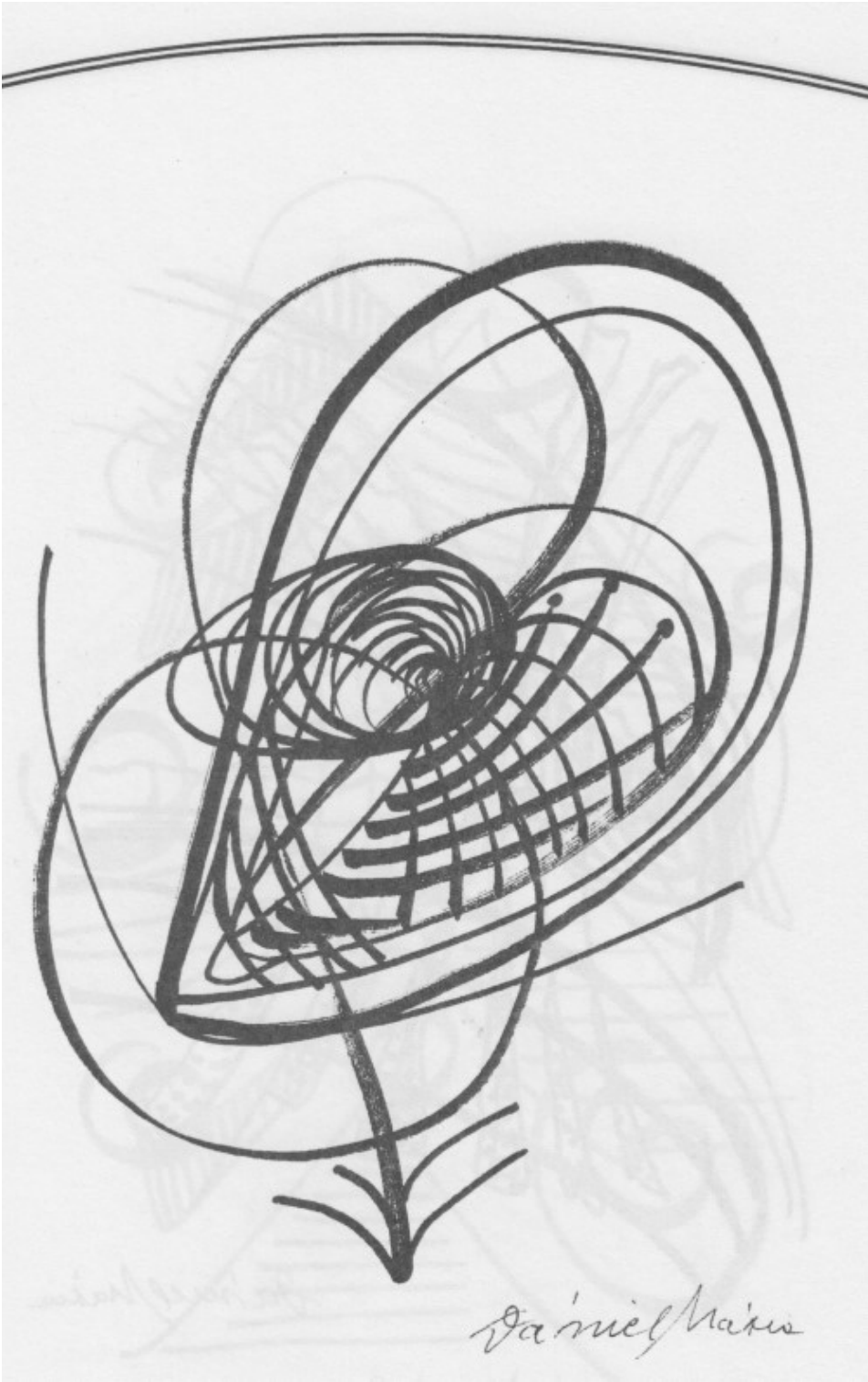
Vietnámi anya

Újabb „suhintások”...

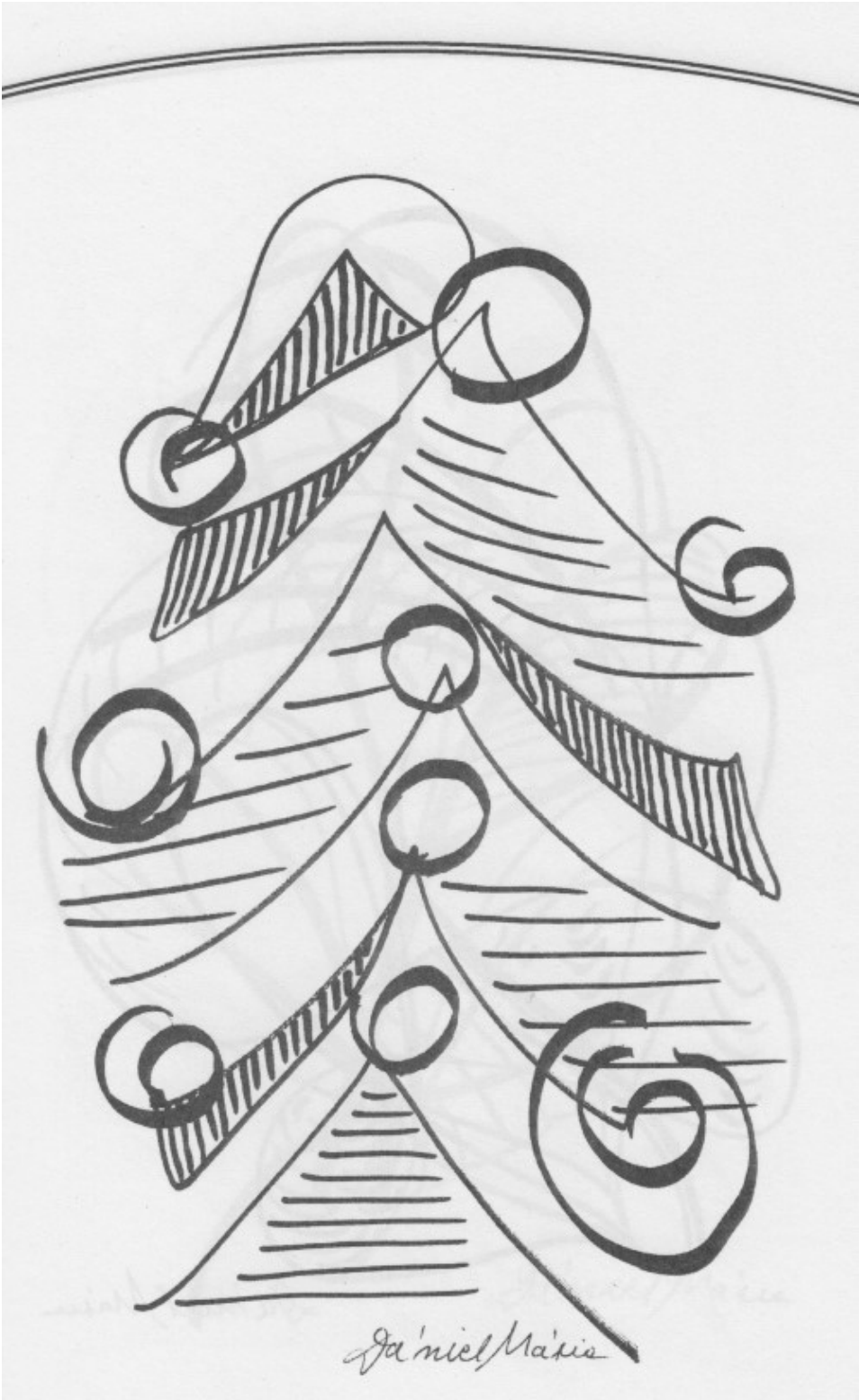
Újabb „suhintások”...

Daniel Nais

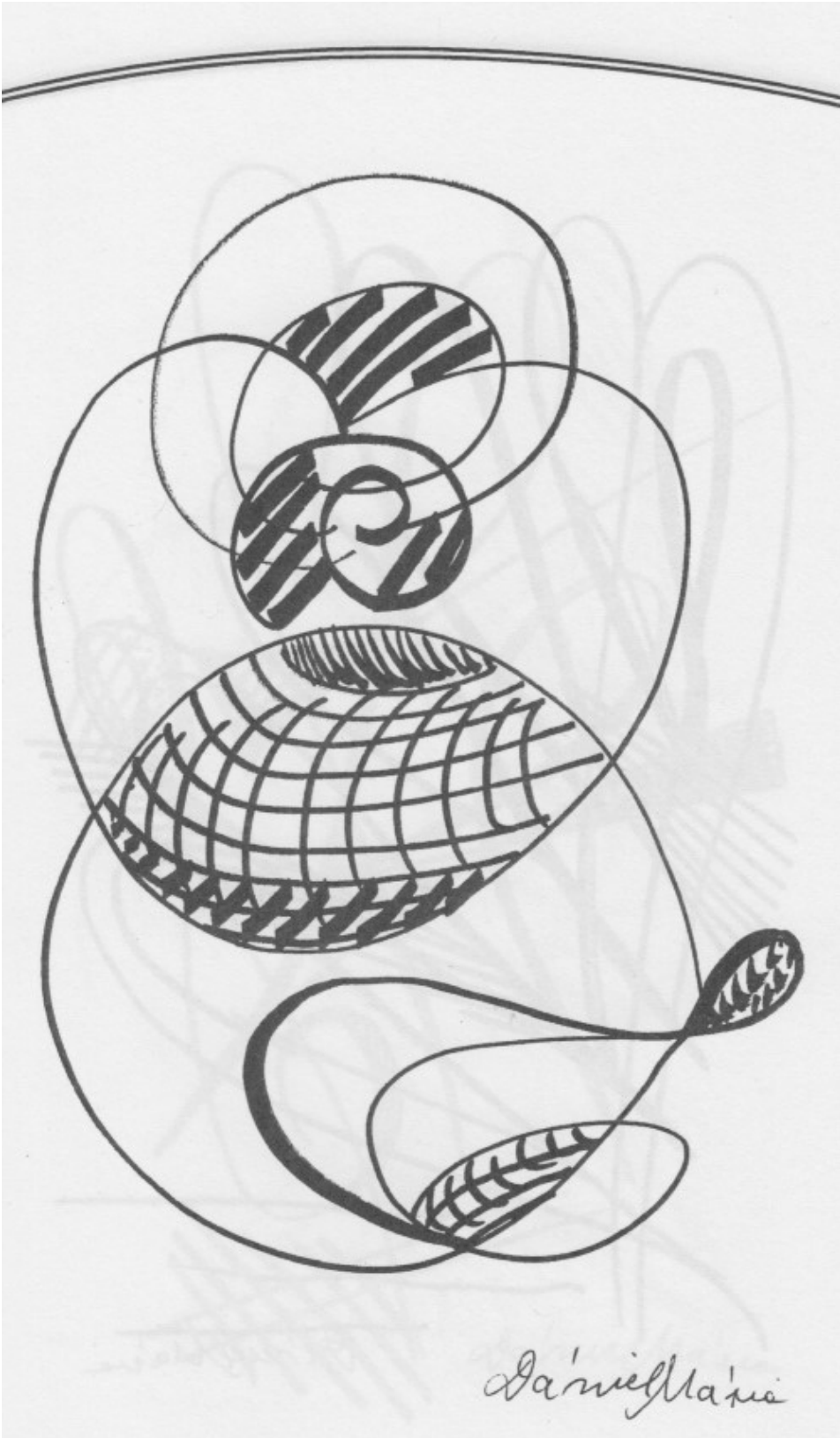

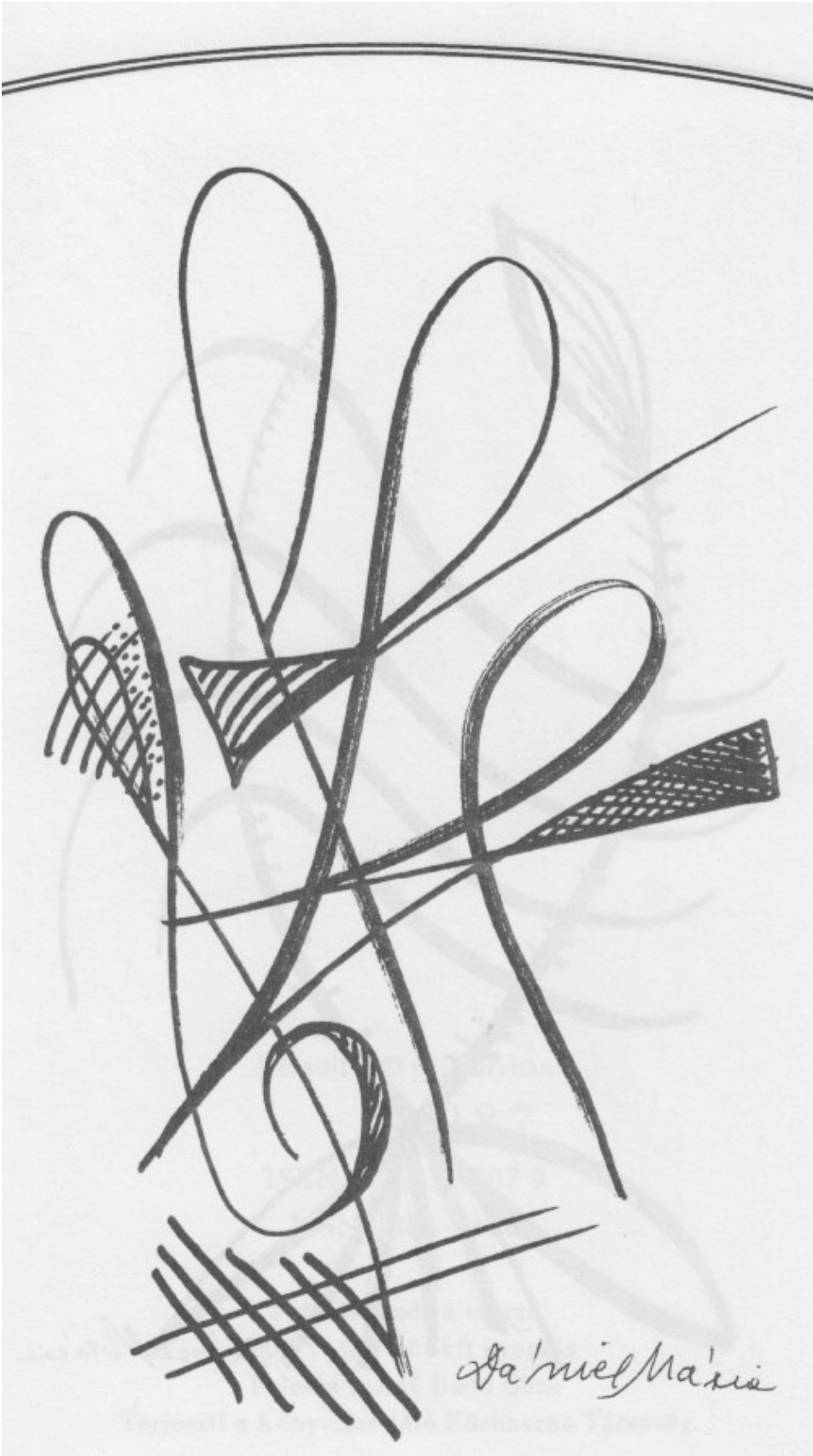

Daniel Harris

Készült 300 példányban

**Ez a
87
példány**

ISBN 963 430 407 9
ISSN 0866-4420

Felelős kiadó a szerző

2003 Vasas-Köz kft nyomda
Felelős vezető Badó Géza

Terjeszti a Könyvtárellátó Közhasznú Társaság
